

Aanwezig Voorzitter: De heer R. Nunnikhoven Raadsleden: De heer M. el Majjaoui Mevrouw W. van Nunen De heer E. van der Veer Mevrouw E. Woudstra De heer R. Veerman Mevrouw W. van der Weij De heer D. van Dam De heer A. Zoghbi De heer M. van 't Eind Mevrouw S. van Maarseveen De heer D. Cupedo	Vervolg aanwezige raadsleden: De heer G. Kruger De heer E. Braam Mevrouw A. Prenger De heer O. Adams De heer M. Ezinga De heer J. Loof De heer M. van Enk De heer J. Bruin Mevrouw A. Koegler Böhm De heer M. Weterings Mevrouw N. Kames Mevrouw M. Harmsen
Aanwezige portefeuillehouders: Burgemeester H. Sahin Wethouder L. Bentvelzen Wethouder S. van de Waart Wethouder G. van Malsen Wethouder M. Wit Wethouder W. van Damme	Griffie: Griffier: Mevrouw M.M.A.Tittse Mevrouw F.S. Habiboellah (verslag)

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter: Goedenavond, dames en heren, welkom. Als ik stilte mag? Het is acht uur, we zijn begonnen. Welkom bij Forum Stad en Samenleving. Welkom Forum, welkom college, welkom mensen op de publieke tribune en de mensen thuis. Dit Forum Stad en Samenleving gaat over de Kadercyclus. Er zijn al een aantal vragen geweest. We gaan net als vorig jaar agendapunt 3, 4 en 5 apart behandelen. En dat gaat net als volgende week van grote naar kleinste partij. Dus iedereen weet wanneer hij of zij aan de beurt is. En dan vraag ik het Forum of hiermee de agenda akkoord is? Dan sluit ik hierbij agendapunt 1.

2. Algemeen inspraakrecht

De voorzitter: En dan ga ik naar agendapunt 2, algemeen spreekrecht inwoners. Er is niemand om in te spreken, dus dan kan ik dit punt ook gelijk sluiten.

3. Raadsvoorstel 1e halfjaar rapportage 2025 (RV 25 035)

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 3. En dan vraag ik net als vorig jaar kort en duidelijk te vragen. Bij de tafeltjesavond zijn er al heel veel vragen gesteld en beantwoord. Ik begreep dat de wethouder op onbeantwoorde vragen vandaag nog antwoord zou geven, heb ik gehoord. En als dat niet zo is, dan zal de wethouder dat zelf zo toelichten. Dan ga ik eerst Beter voor Rijswijk het woord geven. Mevrouw Prenger, u heeft het woord.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Nou, u neemt de woorden al uit mijn mond. We hebben inderdaad onlangs volgens mij 19 juni de tafeltjesavond gehad. We hebben, mijn fractie heeft veel ambtelijke vragen gesteld die ook naar hartenlust goed zijn beantwoord. Onze fractie heeft nog wel een aantal vragen en die worden dadelijk gesteld door mijnheer De Vreede en mijnheer Cupedo. Dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prenger. Dan kijk ik GroenLinks aan. Mijnheer Van 't Eind, u heeft het woord.

De heer Van 't Eind: Ja, voorzitter, dank u wel. Dus dit gaat over het eerste punt halfjaarrapportage alleen hé?

De voorzitter: Dat is correct.

De heer Van 't Eind: Ja, dan heb ik me helemaal verkeerd zitten voorbereiden, want ik dacht, ik doe gewoon één bijdrage die alles raakt zeg maar. Ik zit een beetje te twijfelen wat ik nu doe. Dan doe ik het gewoon nu denk ik hè?

De voorzitter: Ja, dat is aan u, want er zijn partijen die het wel apart hebben.

De heer Van 't Eind: Ja, nee, het maakt niet uit. Maar bij mij loopt het een beetje door elkaar. Dus ik heb gewoon nog een aantal vragen aan het college, dus niet zozeer in technische zin, ook gewoon even in oordeelvormend.

De voorzitter: Is goed.

De heer Van 't Eind: We hebben ook gewoon een goede tafeltjesmarkt gehad.

De voorzitter: Zeker. En u heeft het woord.

De heer Van 't Eind: Dus ik heb ... Ja, dank u wel. Voorzitter, ik heb nog een aantal vragen aan het college. Er ligt een goed en stevig geheel. Nou, volgende week zal ik daar wel een beschouwing over geven, dat zal ik nu even achterwege laten. Maar ik had nog wel een aantal vragen namens de fractie van GroenLinks. En het eerste punt gaat over de gemeentelijke organisatie. Daar ligt een forse taakstelling, structureel 3 miljoen besparen vanaf 2028. Onder andere door minder externe inhuur, grotere teams, versoberen managementcultuur. Die richting die steunen wij, die is begrijpelijk. Maar waar wij, daar kunnen ook zorgen onder zitten. Want hoe kijkt het college aan tegen, als we die bezuinigingen doen, tegen het waarborgen van overbelasting van medewerkers en leidinggevenden? Wat doen we bij stijgend ziekteverzuim? Verminderde inzetbaarheid of afname van aantrekkelijkheid als werkgever? Houdt het college rekening met dat soort zaken als we die bezuiniging, de taakstelling gaan invullen? Dat we die taakstelling gaan invullen staan we achter, maar we willen wel dat we dat op een zorgvuldige manier doen. En dat we niet na een aantal jaar moeten constateren dat de organisatie te veel onder druk is gezet. Voorzitter, ik heb ook een vraag over de woonopgave. Er wordt terecht aangegeven dat er mensen zijn die gebruik kunnen maken van de nieuwe wet huurprijsbescherming, maar dat niet durven en dus onzichtbaar blijven. Wij hadden daar tijdens de technische tafeltjesmarkt een vraag over gesteld, maar daar hebben wij niet echt antwoord op gekregen nog. Die zouden we later krijgen, dus ik stel hem hier toch. Heeft het college inmiddels

meer inzicht gekregen in hoe andere gemeenten hiermee omgaan en kunnen we een onderbouwing krijgen van het vermoeden dat er ook in Rijswijk sprake is van die sluimerende meldingen? Is daar een beeld bij hoe groot dat is? Ik weet dat, ze zijn onzichtbaar, maar in hoeverre kunnen we daar dan ook een beeld van krijgen, in hoeverre is daar al een beeld van? Ten aanzien van het sociaal domein. Rijswijk ontvangt via het Integraal Zorgakkoord middelen tot 2028 of 2029 en dat biedt kansen om mensen preventief te helpen. Vaak voordat ze in zwaardere zorgtrajecten belanden, bijvoorbeeld bij financiële stress of schulden. Wij vroegen ons daarbij wel af hoe we als raad geïnformeerd worden over de voortgang en resultaten van deze aanpak en hoe er wordt gestuurd op de impact? Gegeven dat dit soort preventie ook vaak lastig meetbaar is. Dan ten aanzien van subsidies. Er is een evaluatie van het subsidiebeleid en dat is ook een kans om daar meer strategisch op te sturen. Dat geeft het college ook aan. Wij vroegen ons af of het college daarbij wel kan toezeggen dat ze bij die herziening ook nadrukkelijk kijken naar inzet bij dit soort subsidies op grote maatschappelijke opgaven, zoals bestaanszekerheid, mentale gezondheid en duurzaamheid? En ons viel ook de digitaliseringsparagraaf op. Er wordt gestuurd op efficiency en dat levert besparing op. Dat is hartstikke goed. Maar digitalisering is op zich, en dat punt heb ik volgens mij ook al in eerdere bijdragen ten aanzien van digitalisering herhaald, geen doel op zich. En houden we daar en blijven we daar ook rekening mee houden en hoe zorgen we dat deze modernisering ook leidt tot een betere publieke dienstverlening? Juist ook voor mensen die minder digitaal vaardig zijn? Blijven we daar aandacht voor houden en zien we het niet alleen maar als een besparing? Dan ten aanzien van de groei van de stad. Groei betekent ook dat we slimmer moeten omgaan met wat we hebben. In dat kader waren wij benieuwd wanneer het college nu komt met het voorstel rond de leegstandsverordening en in hoeverre het daarmee staat? Wij hebben niet voor niets daar een motie voor ingediend, want wij denken dat als je benut wat leegstaat, en er staat in Nederland heel veel leeg. Ook in Rijswijk, dat zijn allemaal speculatiepanden. Nou, dat is geen goede zaak. Daarom hebben we ook die motie leegstandsverordening ingediend die aangenomen is. En wanneer komt die? Ook vanuit de BBR wordt aangegeven dat ze daar echt best wel op zitten te wachten. Ook ten aanzien, het gaat niet alleen over wonen, maar het kan ook over bedrijfspanden en het benutten van bedrijfspanden gaan, ook daar is echt de behoefte om iets te doen aan die leegstand, ook in de Plaspoelpolder. Voorzitter, dat is het, dat zijn mijn vragen. En daarmee kun je mij over, nou, tenzij ik mijn tweede termijn nog wil benutten, maar daarmee kun je bij de andere onderwerpen mij lekker overslaan. Dank je wel.

De voorzitter: Oké, dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Dan ga ik naar Rijswijks Belang. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Weterings, u heeft het woord.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Ik kan kort en krachtig zijn over deze halfjaarsrapportage. Het ziet er gewoon keurig uit, dus een groot compliment voor het college. Duidelijk, helder. We hadden wel een korte vraag over de ingeslopen fout van het wagenpark, of daar nog een extra uitleg over kan komen wat daar precies is misgegaan? Dat er moet worden geplust 692 duizend euro, hoe dat is ontstaan en waar de fout is ontstaan? En graag toelichting op een voor de rest keurig, overzichtelijk. Compliment.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Dan kijk ik, wie mag ik het woord geven voor Wij. Rijswijk? Mijnheer Zoghbi? Wel? U heeft het woord.

De heer Zoghbi: Dank u wel, voorzitter. Ja, ook Wij. Rijswijk kan kort zijn over de eerste halfjaarsrapportage, ziet er goed uit. We hebben bij de tafeltjesavond de technische vragen gesteld en op dit moment hebben we daar eigenlijk niks aan toe te voegen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Zoghbi. Wie kan ik namens D66 het woord geven? De heer Veerman, u heeft het woord.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter, ik heb één vraagje. Het gaat over sport. Zou je niet verwachten natuurlijk. In 2026 zien we op de begroting dat er 672 duizend uit mijn hoofd. Ja, er moet drie nullen achter. Zien we dat de jaren erop eigenlijk naar beneden dalend bijgesteld worden naar 403 in de daaropvolgende jaren in '27 en '28. Ik vraag me af waar dat verschil uitkomt? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer ...

De heer Veerman: O ja, ik heb nog een andere vraag.

De voorzitter: O, nou, dat mag.

De heer Veerman: Dat gaat over de digitalisering, of we deze nog kunnen versnellen na het eerder vertragen met de juiste investeringen? Het is eigenlijk geen doel op zich, maar het gaat hier om goede dienstverlening en het mag niet afdoen aan de zorgvuldigheid voor de burgers.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Dan kijk ik naar de Rijswijkse VVD. Mijnheer Loof, u heeft het woord.

De heer Loof: Dank, voorzitter. En ook dank aan het college voor deze duidelijke halfjaarrapportage. Enkele vragen. Het is maar hoe je enkele definieert denk ik, maar goed. Hoe staat het met de voortgang van de huisvesting van de Steenvoordeschool? En hoe komt het dat er wordt aangegeven dat er sprake is van een waarschijnlijke kostenoverschrijding? Het valt op dat er geen structurele dekking is voor het programma Buurtgezinnen, maar dat deze enkel incidenteel is gedekt in 2025. Waarom is dit het geval? Voor de aanpak van de wachttijden Wmo wordt veel geld vrijgemaakt. Kan het college nogmaals een korte reflectie geven in hoeverre dit geld ook daadwerkelijk gaat helpen? Is het probleem niet namelijk vooral een gebrek aan sturing? Deze wachtlijst moet worden weggewerkt, moet worden opgelost en onze inwoners hebben gewoon deze hulp simpelweg nodig. Maar waarom wil dit niet lukken? Gaat dit extra structureel geld dat dan ineens wel voor elkaar krijgen? Wat wordt het verbetertraject en is het niet ook logisch om deze middelen te koppelen aan een toetsbaar verbetertraject in plaats van dit nu al structureel in te boeken? Graag een reflectie daarop van het college. De omgevingsdienst Haaglanden geeft aan dat in 2025 niet aan de taakstelling kan worden voldaan. Tenminste, in de eerste halfjaarrapportage staat dit. Waarom weten we dit nu al, terwijl het jaar nog zes maanden kent? Waar is dit misgegaan? Was dit gebrekkige sturing of gebrekkige inzet bij de ODH? Graag een reactie, aangezien we op dit moment meer moeten afdragen, terwijl de ODH zelf niet aan de taakstelling kon voldoen. Is er zicht op de uitkomsten van het onderzoek of de opvolging van meldingen op grond van de Wet betaalbare huur kan worden omgezet naar de Pandbrigade. En klopt de verwachting dat dit betekent dat de Pandbrigade ook een uitbreiding in fte nodig zou hebben wanneer zij ook moeten gaan handhaven op de Wet betaalbaar huur? Daarop het vervolg de vraag, waarom bewoners ... In de halfjaarrapportage wordt aangegeven dat bewoners brieven zullen krijgen, ook vanuit ervaringen bij andere gemeentes dat dit kennelijk helpt. Toch daar kort een reflectie op, want ik vroeg mij toch af toen ik dat las waarom bewoners na te zijn aangeschreven door de gemeente wel een melding zouden willen maken? Terwijl het hele punt, het hele probleem wat in de halfjaarrapportage wordt geschetst is dat ze juist terughoudend zijn om überhaupt te melden uit angst dat zij hun woonruimte kwijtraken. Waarom zouden ze na het ontvangen van een brief ineens wel die melding doen? En zijn er ook andere gemeenten met voorbeelden waaruit blijkt dat dit positief uitpakt? Want als ik dat kan horen, dan heb ik er ook alle vertrouwen in dat dat hier zo ook het geval zou zijn. Wat zijn de gebeurtenissen en omstandigheden die leiden tot een structurele ophoging van het

onderhoudsbudget van het Huis van de stad? Kan dat worden toegelicht? Hoe kan de tijdelijke huisvesting Pasgeld nu al zoveel meer in investeringskrediet vragen? Het ziet er nu uit als een forse ophoging en hoe kan dit verkeerd zijn ingeschat? Welke locatie is gevonden voor de huisvesting van de gezamenlijke dienstverlening voor het sociaal domein? Er staat alleen dat er een locatie is gevonden, maar niet waar die locatie is. Behalve dan het Stationskwartier, maar ja, dat is een erg breed gebied. Wat zijn de mogelijkheden en plannen met het pand aan de P. van Vlietlaan als daarzo dit deel van het sociaal domein dienstverlening gaat vertrekken? En tot slot als laatste vraag met betrekking tot de rib van de meicirculaire, kunnen we hier zo nu stellen dat het ravijnjaar in feite twee jaar is opgeschoven van 2026 naar 2028? Of is er reden om met een iets geruster hart te kijken naar de komende jaren wat betreft de financiële verhoudingen met het Rijk? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Mijnheer Van Enk, CDA. U heeft het woord.

De heer Van Enk: Dank u wel. Over de halfjaarrapportage, voorzitter, daar zien we bij de leeswijzer in het begin de zinsnede dat het meerjarig financieel beeld ook de reden is waarom er nu minder begrotingswijzigingen worden voorgesteld dan voorgaande jaren. Dat snap ik voor deze lopende begroting, maar de meerjarenbegroting worden ook soms voorstellen voor gedaan en daar is denk ik nog steeds aanleiding voor. Aansluitend op mijn voorganger, het ravijnjaar is wat uitgesteld, maar het komt ons nog steeds tegemoet. Is dat gebrek aan ambitie bij het college of zegt het college, nou, wij willen dat overlaten aan een volgend college? Graag een toelichting daarop. Dan zijn er een paar risico's die ook in deze Voorjaarsnota, een soort winstwaarschuwingen, worden afgegeven voor de loop van dit jaar. En een daarvan, als ik het goed heb op pagina 18, betreft de ontwikkeling van de bijstandskosten. Daar wordt gesproken over de inkomsten uit het Rijk die iets omlaaggaan, gelet op het landelijk beeld van de bijstand. Is het zo dat Rijswijk dan net wat uit de pas loopt met onze aantallen die we of het geld dat wij besteden aan bijstand? Ik dacht dat ik in de jaarrekening had gelezen, als ik het goed heb is dat post 6140, dat we qua baten inderdaad fors minder hebben nu al dan we vorig jaar bij de begroting voor dit jaar hadden voorzien, 5 miljoen minder. Het resultaat valt dan nog weer gelukkig mee. Maar kan de wethouder uitleggen hoe dat zit? Waarom we dus minder besparen op bijstand in deze tijd van volledige werkgelegenheid dan andere gemeenten? Of dat zo is en zo ja, waarom? Pagina 27 worden een aantal meevallers genoemd of optelsommen uit de Voorjaarsnota. Dat zijn behoorlijk wat miljoenen ieder jaar, komende jaren. Dat zijn misschien incidentele meevallers, maar het telt op de komende 5 jaar tot 14, 5 miljoen, als ik het goed lees en goed optel. Hoe komt het dan dat we in de optellingen onderaan de halfjaarrapportage nog steeds allemaal negatieve sommen zien in dit raadsvoorstel eerste halfjaarrapportage. En tot slot er is op pagina 25 sprake van verkoop panden wat ons 8 ton oplevert. Kan daar kort worden uitgelegd wat de stand van zaken is van verkoop van panden en landgoederen en noem maar op wat Rijswijk al jaren van plan is om te verkopen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Mevrouw Van Nunen, PvdA. Aan u het woord.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, dank. Allereerst liggen er nog een paar vragen ook over de halfjaarrapportage bij de ambtelijke organisatie. Ik ga ervan uit dat die ook beantwoord worden die nog niet naar ons toe zijn gekomen, die antwoorden. Dan heb ik nog een viertal vragen die een beetje aansluiten, in ieder geval twee daarvan, op eerdere inbreng. Ook de Partij van de Arbeid wil graag weten hoe de extra investering structureel voor de Wmo ook daadwerkelijk gaat helpen? Ik wil daaraan toevoegen of de wethouder het college ook tussentijds nog in Q4 even een korte terugkoppeling wil geven van de inzet die gepleegd wordt naar aanleiding van het voorstel in de Kadernota en wordt ook ingezet op vaste formatieplaatsen. Want ik weet dat er in recente verleden veel quickwins zijn gescoord met externen, maar ik denk dat als je structureel meer geld gaat besteden, dat je ook mensen moet gaan opleiden of scholen in de omslag van denken en werken.

Wordt dat ook gedaan? Dan wat betreft de Wet betaalbare huur, had ik een beetje een vergelijkbare vraag met de VVD ook en misschien ook wel met GroenLinks. Wij zijn ook wel benieuwd in hoeverre die extra brief, of daadwerkelijk individuele herinnering of voorlichting gaat werken? En in hoeverre bijvoorbeeld ook meegelift kan worden als gemeente Rijswijk op landelijke campagnes? Dus graag toelichting op ook het bedrag dat er al voor gereserveerd wordt. En dan heb ik nog twee andere vragen. Ik ben ook wel benieuwd naar het schoolmaatschappelijk werk, of de genoemde inspanning ook gepleegd is? Er wordt gesproken over een hogere cao-inschaling en ik wil ook graag weten of die genoemde inspanning van een aantal uren ook daadwerkelijk wordt gepleegd? Want schoolmaatschappelijk werk is in ieder geval voor onze partij belangrijk. En dan nog één ander punt op cultuur. Ik begrijp dat de positieve resultaten in voordelige huurprijs terugbetaald moeten worden, zoals het voorbeeld wordt gegeven van de bibliotheek. Maar is dat eigenlijk beleid van de gemeente, is mijn achterliggende vraag, of in cultuur gerealiseerde positieve resultaten terugbetaald moeten worden en niet met bijvoorbeeld een onderbouwd investeringsplan opnieuw in de organisatie blijven? We hebben het hier eerder over gehad. Half politiek, maar ook technisch, voorzitter, denk ik. Ik probeer het gewoon.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ik probeer het gewoon. Dus ik, dat waren mijn vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik mevrouw Harmsen aan van de ChristenUnie. U heeft het woord.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik heb twee vragen voor de halfjaarrapportage. Nou, eigenlijk de eerste is meer een opmerking. Op pagina 19 over de jeugdhulp wordt nog even gezegd dat we verwachten, er is een groei van het aantal kinderen, maar het budget blijft gelijk. Dat is wel spannend of dat gaat lukken. Tot nu toe gaan we er eigenlijk altijd overheen. Dus ik heb daar geen vraag over, het is meer een opmerking, we zien het. En pagina 26 over de structurele kosten van de onderhoudscontracten. Klein onderhoud, ze waren geraamd op 140 duizend, de kosten vallen weer hoger uit. Structureel moet opgehoogd worden met 80 duizend en daarbovenop nog incidenteel 45 duizend voor 2025 en dat is toch een behoorlijk verschil. Even een vraag van, ja, gaat het nog een keer naar beneden? En ik wil nog even opmerken, de airco werkt fantastisch in het huis hier van de stad. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Ja, die is ook maar tot tien uur, dus we moeten er een beetje tempo inhouden. Nee, dat is een grapje. Mijnheer El Majjaoui van Gelijkheid en Rechtvaardigheid.

De heer El Majjaoui: Ja, dank, voorzitter, voor het woord. Voorzitter, de eerstejaarsrapportage van 2025 schetst een financieel perspectief wat minder rooskleurig is dan gehoopt. Het geactualiseerde beeld resulteert in een nadelig saldo van circa 1 miljoen euro over het jaar 2025. Daarbij merken we op dat de meicirculaire nog niet is verwerkt, terwijl deze mogelijk aanzienlijke invloed kan hebben op uiteindelijk financieel resultaat. Voorzitter, toch hebben we een aantal vragen hieromtrent. Hoe wordt omgegaan met het ontbreken van de meicirculaire in dit voorstel? Wordt er besloten op basis van indicatieve informatie of onvolledige informatie? Wat zijn de oorzaken van het negatieve begrotingssaldo van 1 miljoen euro? Overweegt het college aanvullende maatregelen op korte termijn te nemen om deze tekorten terug te dringen? En wat is de reden voor de verhoging van het krediet voor de tijdelijke huisvesting Pasgeld met circa 9 ton? Zijn hierbij alternatieven onderzocht? Het extra krediet van 7 ton ongeveer voor het wagenpark, betreft dit een vervanging of een uitbreiding van het wagenpark? En hoe zit dat met de verduurzaming hieromtrent? De extra investering van 250 duizend euro in huisvesting van het sociaal domein, welke motieven liggen

hieraan ten grondslag? Gaat het om een wettelijke verplichting of een kwaliteitsslag of een verbetering, of is dat een capaciteitsprobleem? Tot slot, voorzitter, de laatste vraag. Is bijsturing mogelijk bij de tweedejaarsrapportage indien het financieel beeld verder verslechtert? Tot zover, voorzitter, voor wat betreft deze termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Dan ga ik eerst het woord geven aan mijnheer Van Damme. En dan denk ik dat er ook nog een aantal vragen voor andere collegeleden zijn, die ga ik dan in volgorde af. Maar mijnheer Van Damme, u mag als eerste. U heeft het woord.

De heer Van Damme: Ja, dank u wel, voorzitter. En ook dank aan de raad voor de gestelde vragen. Nu is het wel zo dat ik er ook wel een beetje van uit was gegaan dat we alle drie de rapportages in een keer zouden bespreken. En ik denk dat het wel goed is dat ik daar toch wat algemene punten over ga meegeven, want de samenhang tussen de stukken die is wel relevant. Bijvoorbeeld om de vraag van mijnheer El Majjaoui te beantwoorden hoe er wordt omgegaan met het ontbreken van die meicirculaire? Want daar hebben we natuurlijk, daar hebben we twee weken geleden een brief over gestuurd met het nieuwe actuele beeld en die ververst dan weer eigenlijk de stand bij de eerste halfjaarrapportage. Maar nogmaals, ik ga gewoon even beginnen met een aantal algemene punten. En mocht dat wat onduidelijk zijn of niet voldoende, dan hoor ik dat tussentijd wel. En ja, ik moet ook danken voor het tonen van belangstelling bij de tafeltjesavond. Het is vanuit de zijde vanuit de organisatie ieder geval erg goed bevallen. Naar ik begreep is het ook aan de zijde van uw raad goed ontvangen. Dus ja, laat ik u daarmee gewoon complimenteren en de ambtelijke organisatie natuurlijk ook. Ik hoop ook verder dat we uw raad optimaal op de hoogte hebben gehouden via de raadspresentatie-avonden. Er was er eentje op 18 maart. Toen hebben we het eerste beeld van de jaarrekening geschetst. En een maand geleden op 27 mei hebben we een toelichting kunnen geven op de contouren van die Kadernota en ook het beeld van de eerste halfjaarrapportage. Die avonden hebben ons in ieder geval echt ontzettend geholpen om te komen tot het beeld wat er nu ligt. En daar kan ik best wel over zeggen, als je dan het laatste beeld in die brief van die meicirculaire erbij legt, dat we echt als college wel verheugt zijn dat aan veel wensen van de raad tegemoetgekomen is. En ja, de jaarrekening is positief. De eerste halfjaarrapportage laat eigenlijk zien dat we goed op schema liggen met het uitvoeren van de afspraak in de begroting en niet te veel mutaties daarop hebben. Dat is geen gebrek aan ambitie, mijnheer Van Enk, maar dat is gewoon uitvoeren wat je hebt afgesproken. Want de ambitie is echt tomeloos nog van dit college, kan ik u vertellen. We hebben eigenlijk ook, ja, goed invulling gegeven aan de bij de begrotingsbehandeling breed aangenomen motie structureel gezonde financiën. Dat betekent dus dat we onder meer de OZB niet meer verhogen dan de inflatie, zoals afgesproken in die motie. En ja, dat nog even als vooruitblik naar die begroting '26. Dat betekent ook als ik dan terugkijk naar de jaarrekening, dat is de laatste jaarrekening van dit college en ook van mij als wethouder financiën. En ja, ik zie eigenlijk, en het college ziet dat ook, positieve ontwikkelingen in tijdigheid, volledigheid en leesbaarheid van de jaarrekening. Ik denk dat het verslag van de account dat ook gewoon laat zien. En wat nog wel een punt is wat ik wel in overweging wil meegeven is dat een verdere ontwikkeling zou kunnen zijn dat we de jaarrekening toch proberen te gaan bespreken in een aparte vergadering met uw raad. Want dan krijgt de verantwoording over het gevoerde beleid in ieder geval volle aandacht. Maar het zou ook natuurlijk wel betekenen dat de jaarrekening veel eerder moet worden opgeleverd en beschikbaar moet zijn. Ja, dat is niet van de ene op de andere dag geregeld, want het is een hels karwei om dat voor elkaar te krijgen, ook in samenspraak met die accountant. Dus dat kunnen we volgend jaar alvast niet doen, maar ik geef het wel als toekomstambitie mee aan uw raad die daar uiteindelijk wel over gaat hoe je dat zou moeten doen. Dus ik zou dat wel in overweging willen geven. Dan op die meicirculaire terug te komen. Voorzitter, ja, in 2024, dat was wel een bijzonder jaar nog, want toen vervroegde het Rijk de gewijzigde invoering van het uitkeren via het

gemeentefonds. Want de groei van het fonds is dus niet meer via trap op trap af, maar met een meerjarig gemiddelde groei van het bruto binnenlands product. Ja, of daling, maar voorlopig zitten we nog in groei. Dus dat was allemaal even wennen en er werd slechts een deel van het inmiddels befaamde ravijn mee opgelost. En ik hoorde dat ravijn, mijnheer Van Enk, u nam het ook in de mond, het woord ravijn. Toen is het deels een beetje opgelost. En gelukkig waren we toen al bezig met een fors maatregelenpakket waarvan de contouren in die Kadernota van vorig jaar is vastgesteld. Met het maatregelenpakket strak sturen op financiën en de hogere uitkering van het gemeentefonds hebben we dus 2024 wel goed kunnen afsluiten. Uiteindelijk toch die lobby richting het Rijk voor voldoende middelen voor wettelijke taken uit te voeren. Die heeft bij de Voorjaarsnota van het Rijk geleid tot gedeeltelijke demping van het ravijnjaar. En in combinatie met de maatregelen die we in deze Kadernota voorstellen, leidt dit tot een structureel meerjarig positief beeld. Dat blijkt uit de meicirculaire, mijnheer El Majjaoui. En dat is eigenlijk wel goed nieuws, maar ook geen reden tot euforie. Want ja, ik hoef u ook niet echt te overtuigen dat de landelijke politieke situatie niet bepaald stabiel is. En dat geldt misschien nog meer voor de geopolitieke situatie. En dat heeft natuurlijk gewoon invloed op de economie, de inflatie, de keuzes die landelijk gemaakt moeten worden en dus ook op de hoogte van de uitkering van het gemeentefonds. En het beeld wat er nu ligt is het resultaat van hard werken en het maken van lastige keuzes. We hebben als college en met de organisatie weer echt een heel intensief proces doorlopen om te komen tot het pakket wat nu voorligt. Een realistisch investeringsprogramma, efficiëntere inrichting van de organisatie. En dat is, mijnheer Van 't Eind, echt in goed samenspraak gegaan met het GMT en met de organisaties. Dus de keuzes die nu worden gemaakt, die zijn verantwoord. Tenzij er nog tomeloos heel veel ambities bij komen, want dan gaan we weer een andere kant op. Dus die zorg die u heeft, daar hebben wij natuurlijk altijd oog voor. Ja, die zullen we ook zeker niet uit het oog verliezen. We hebben ook aan minder externe inhuur invulling aan gegeven. Dus, maar houd dit in ieder geval wel dat intensieve proces wat we met die organisatie hebben doorgelopen en het harde werk wat verricht is in het achterhoofd. Als u denkt met het positieve beeld van, goh, we gaan een hele batterij aan moties en amendementen opvoeren. Maar goed, dat is natuurlijk geheel aan u. We zijn er nog steeds niet hè, want het lange termijn investeringsplan wordt gewoon nog de komende tijd verder doorontwikkeld. Het blijft ook een jaarlijks terugkerend product. En die toenemende juridisering moeten we organisatorisch ook nog een plek geven. En dan voor bijvoorbeeld het subsidiekader, u begon er ook al over, ja, daar hebben we ook, is dat ook nog gewoon werk in uitvoering, waarbij subsidies natuurlijk een instrument is om uiteindelijk tot een bepaald doel te komen. Er zijn ook meerdere instrumenten die je kan gebruiken om de grote opgave die u noemt, om dat doel te bereiken, maar subsidies is daar een van. Dus dat zal ook zeker niet uit het oog gaan vallen. En ik doe toch alvast maar even voor de Kadernota, eerste halfjaarrapportage, Kadernota de bijzondere vermelding van de meerjarenprognose gebiedsontwikkeling. Ja, daar is door mijn collega van stadsontwikkeling ook echt keihard aan gewerkt. En ja, met dit instrument raken we gewoon echt nog veel meer in control en de financiële vertaling die is gewoon meerjarig opgenomen in die Kadernota en die gaan we meerjarig verwerken in die begroting. Ja, dan toch even terug naar het gemeentefonds. U begon daar vooral over, mijnheer Van Enk. Ja, die lobby heeft dus wel deels effect gehad. Het ravijnjaar is niet helemaal opgelost, maar ook niet helemaal een ravijn gebleken. En er is dus fors tijdelijk extra geld gekomen voor de jeugdzorg en tijdelijk, want het Rijk heeft voor '26 en '27 extra geld beschikbaar gesteld, maar boekt vanaf 2028 juist een bezuiniging in die structureel is. Dus aan een volgend kabinet denk ik om daar, hoe ze daarmee om te gaan. Maar de commissie Van Ark, die de jeugdzorg op verzoek van de regering heeft onderzocht, constateerde, en niet heel onverwacht natuurlijk, dat de middelen die de gemeenten krijgen voor de jeugdzorg onvoldoende zijn. En ademruimte is er nu dus duidelijk gekomen, want ook voor de jeugdzorg, ja, daar weet mijn collega Bentvelzen echt alles van en daar heeft ze heel veel debatten over met de raad, ja, daar is gewoon ook echt werk aan de

winkel. En dat is gewoon in uitvoering, niet alleen hier, maar ook landelijk zou ik zeggen. En nogmaals, die verwerking van die meicirculaire, die heb ik 16 juli aan uw raad gestuurd via een rib. En daarna heb ik nog wel gemeld dat er een foutje in zat vanuit BZK. Die wisten echt een dag voordat ik die brief ging besturen, mailde ze, er zit nog een rekenfout in. Maar die rekenfout, de huidige inschatting, dat gaat echt om minimale verschillen en dat verandert het beeld wat er nu ligt in wezen niet. Dus we pakken dat gewoon weer op bij een volgend begrotingscyclusproduct en dat is richting de begroting. Dan verwerken we dat weer naar het meest actuele beeld. Dan kom ik even nog naar een aantal specifieke vragen. Ja, dat ravijn, ja, ik heb er eigenlijk al op geantwoord, is het opgeschoven? Ja, er is gewoon reden tot zorg. Dat geldt voor de gemeente, dat geldt landelijk, er liggen ook grote uitdagingen. Het is onvoorspelbaar wat ermee gaat gebeuren. Het enige wat wij kunnen doen is verstandig omgaan met onze financiën, goed in controle blijven, sturen waar mogelijk is en ik denk dat we dat ook voortdurend aan het doen zijn. Dan had ik nog een klein vraagje of de Plaspoelpolder, de leegstand hiervan.

De heer Van Enk: Voorzitter, bij interruptie?

De voorzitter: Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Misschien niet al te lang gaat duren.

De voorzitter: Nee hoor, mag.

De heer Van Enk: Mijn vraag was specifiek naar die zinsnede aan het begin. Daar staat, verder is het meerjarig financieel beeld ook de reden waarom nu minder begrotingswijzigingen worden voorgesteld dan voorgaande jaren. Daar was mijn vraag over de ambitie aan gekoppeld. En de wethouder zegt, ja, we hebben een tomeloze ambitie, maar als dat gat er nog steeds ligt in de toekomst, waarom dan nu minder voorstellen?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Nou, die tomeloze ambitie die hebben we verwoord in de begroting '25, die voeren we gewoon uit. En we hebben ook met uw raad afgesproken dat we in de Kadernota de nog resterende ambities, die kunt u lezen in hoofdstuk 8 van die Kadernota, dat daar nog heel veel ambities zijn die we gaan proberen een plek te geven en waarin u als raad ook de keuze heeft om daar prioriteit in te stellen. Dus we hebben in die zin eigenlijk gewacht op de reguliere momenten van de P&C-cyclus waar je weer met nieuwe ambities kan komen. Je kan, we kunnen, het is heel lastig goed in control te blijven en te sturen als we elke maand nieuwe ambities formuleren en ook financieel verwerken. En dat is de reden, het antwoord op de vraag van mijnheer Van Enk. Dan vervolg ik mijn betoog. Het wagenpark, had mijnheer Weterings van Rijswijks Belang nog een kleine vraag over. Ja, hoe dat nu komt? Ja, daar heeft gewoon iemand opgeschreven dat het 68 duizend euro aan investeringskrediet was, terwijl het 760 duizend euro was. Dus ja, heeft iemand een typefout gemaakt. Een behoorlijk typefout, maar die wordt nu hersteld. Dat is gewoon de echte ware reden.

De voorzitter: Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Even Apeldoorn bellen.

De heer Van Damme: Nee hoor, het gaat om investeringskrediet dus dat wordt nu weer gewoon rechtgezet en dat conform het eerder genomen besluit van uw raad. De leegstand in de Plaspoelpolder, daar moet ik toch nog wel even op reageren. Ik denk dat we juist zien dat die leegstand afneemt. Dat we volop bezig zijn met die ontwikkelingen in de Plaspoelpolder. Als het gaat

om verkeer, parkeren, als het gaat om via het IPP het aankopen van panden die we dan weer terugzetten in de markt. Je ziet ook toch wel gerenommeerde bedrijven zich vestigen in de Plaspoelpolder. Dus dat er een massale leegstand zou zijn, dat betwijfel ik.

De voorzitter: Mijnheer Van Damme, u heeft een interruptie van mijnheer Van 't Eind. U heeft het woord.

De heer Van 't Eind: Voorzitter, ik had het volgens mij niet over massale leegstand en dat het slecht gaat met de Plaspoelpolder. Dat was volgens mij niet de geste van mijn betoog. Waar het mij meer om gaat is dat de leegstand die er is en waar er sprake is van speculatie op panden, dat dat aangepakt wordt en dat het belangrijk is dat die leegstandsverordening daar komt. Dat was geen ... Daarmee doe ik niet de acties die nu plaatsvinden in de Plaspoelpolder teniet, geenszins. Maar er is ook nog, en ik gaf gewoon als voorbeeld dat ook een partij, een partner als BBR graag zo'n leegstandsverordening ziet komen. Maar het was niet mijn bedoeling om te zeggen dat het nou heel slecht gaat in dat opzicht met de Plaspoelpolder.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, voorzitter, dank voor de verheldering. Ik had dat misschien niet zo moeten aanzetten, waarvoor ... Dan heb ik u misschien wat verkeerd geïnterpreteerd. Maar de leegstandsverordening op bedrijfsterreinen hebben we een paar jaar geleden ook onderzocht, daar heb ik u ook over gerapporteerd dat dat op zichzelf geen opportuun instrument zou zijn. Dat is ook onderzocht. Ik kan het nog voor u opzoeken. En tegelijkertijd zien we wel, en dat doen we ook samen met de BBR, maar ook met de partijen die daar in de Plaspoelpolder zitten, dat daar wel iets van een ontwikkeld kader nodig is om in ieder geval meer richting en duiding te geven aan...

De voorzitter: Wethouder Van Damme, mijnheer Van 't Eind voor een tweede interruptie. U heeft het woord.

De heer Van 't Eind: Ja, dan toch een verduidelijkingsvraag. De motie leegstand die is aangenomen, die wordt als het goed is gewoon uitgewerkt. Ik neem aan dat ik daar gewoon straks ook de bevestiging van het college van krijg. En als ik het dan goed begrijp wordt daar dus, bedrijfspanden worden daar dus niet in meegenomen?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, die motie wordt uitgevoerd. En ja, bedrijfspanden worden niet meegenomen, want het is een leegstandsverordening voor woningen.

De voorzitter: Gaat u verder, mijnheer Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, bedankt. Dan ga ik nog even kijken, volgens mij ben ik redelijk aan het eind. Ik had alleen nog een vraag van de ChristenUnie. Ja, die had een algemene opmerking over de jeugd. Ik wil niet het gras voor de voeten van mijn collega wegmaaien. Maar in '24 hadden we een klein overschot, maar dat kwam nadat we hadden bijgeplust. Dus het is ook weer een plus en een min. Uiteindelijk, ja, nou goed, maar mijn collega gaat er wel verder op in denk ik. De onderhoudskosten voor facilitaire dienstverlening of onderhoud daarvoor en dat wordt bijgeplust, gaat dat nog een keer omlaag? Ja, ik schat in van niet, omdat de kosten voor beveiliging bijvoorbeeld behoorlijk toenemen. En ja, we nu gewoon zien hoeveel facilitaire kosten je maakt. Daarom wordt dat nu bijgeplust in de eerste halfjaarrapportage. En ja, mijn inschatting is voorlopig dat de behoefte aan beveiliging niet zal afnemen. Dus ja, als we echt op die post zouden moeten gaan bezuinigen, dat kan natuurlijk altijd, maar dan gaan we, moeten we kantoren gaan verhuren of iets dergelijks of, nou ja, ik noem maar

wat hier. Ik kan allerlei dingen verzinnen, maar dit lijkt mij een reële inschatting wat er nu ligt van wat er aan ondersteuning nodig is. Nog een klein vraagje dacht ik over ook iets van die 14 miljoen die wordt opgeteld. Mijnheer Van Enk had daar een vraag over. Ik zit op pagina 27, incidentele meevallers had u het over. Er zitten ook een aantal structurele meevallers bij, bijvoorbeeld de verwerking van die september- en decembercirculaire, die werkt ook structureel door. Dus in die zin niet allemaal. Incidenteel die cao-verhoging is ook gewoon structureel en die wordt dan ook deels gedekt door die verhoging van die mei- of van die september- en decembercirculaire. Ja, dus dat is het antwoord eigenlijk op uw vraag denk ik.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Voorzitter, maar ik mis dan, maar op die pagina 27 zijn allemaal positieve bedragen, dat zijn allemaal meevallers lijkt het vanuit de meicirculaire ieder jaar aantal miljoenen dat telt op tot die 14,5 miljoen. Dus mijn vraag was alleen, waarom moet ik aan het eind van de eerste halfjaarrapportage dan toch nog negatieve getallen, uitkomsten lezen ieder jaar?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, dat klopt, omdat we in de begroting '25 met forse negatieve getallen begroot hebben vanaf '26 vanwege dat befaamde ravijn. En daar hebben we maatregelen op genomen en ook met die positieve september- en decembercirculaire kom je dan nog steeds negatief uit. Maar wat de laatste meicirculaire heeft geschetst, is weer een deel opgelost vanuit het Rijk. Dat betekent dat hun positieve getallen terechtkomen, in combinatie met de maatregelen die we voorstellen in de Kadernota. Dus de reden dat we nog bij de eerste halfjaarrapportage negatief uitkomen is omdat de meicirculaire van afgelopen jaar of van vorige maand daarin nog niet verwerkt is en de maatregelen die we voorstellen in de Kadernota, want daar heeft u immers nog geen besluit over genomen. Is dat voldoende antwoord op uw vraag denk ik?

De voorzitter: Ik denk het wel. Anders komt het voor de tweede termijn denk ik wel.

De heer Van Damme: Voorzitter? Ik zou, ja, toch dan ... Ik heb de specifieke vragen voor zover ik kan beantwoord. Ik zou nog wel willen zeggen, ja, het ziet er nu goed uit die meicirculaire, maar geen reden tot euforie. Maar er ligt daar wel een hele goede basis en er is nog gewoon echt veel werk te verzetten om Rijswijk gezond te houden en gezond te laten groeien de komende tijd. En ja, ik geef graag het woord door via u aan mijn collega's voor het beantwoorden van de andere specifieke vragen.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan ... Mijnheer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Voorzitter, volgens mij de vragen van de Partij van de Arbeid die nog opstaan over de halfjaarrapportage, wanneer worden die beantwoord?

De voorzitter: Wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, die zijn ontvangen. Die zijn nog niet beantwoord, maar die zal ik zo snel mogelijk naar u toesturen. En dan heeft iedereen ze ook en dan weet ook iedereen welke vragen het zijn.

De voorzitter: Mijnheer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Voorzitter, ik had begrepen dat ze vanavond beantwoord zouden worden. We hebben een mail gehad via de griffie volgens mij vanavond door de wethouder. Dus dat zou dan betekenen dat we ze morgen in de bus hebben?

De voorzitter: Mijnheer Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, ik zit even ... Kennelijk een soort misverstand. Misschien dat er de impressie was geweest dat ik de schriftelijk gestelde vragen dan hier mondeling zou beantwoorden. Zo heb ik dat niet begrepen. Ik begrijp dat we die vragen gewoon nu nog gewoon schriftelijk kunnen gaan beantwoorden. Dus ik zou voorstellen dat we dat dan doen zo snel mogelijk.

De voorzitter: Ik kijk, dan ga ik naar wethouder Van Malsen? Ook even het woord.

De heer Van Malsen: Ja, mijn best. Ja, ik had verwacht in de volgorde dat ik als laatste aan de beurt zou zijn, maar ... U verrast mij een beetje, voorzitter.

De voorzitter: O, nee, nee. Ik, ik, ik ...

De heer Van Malsen: Nee, ik ben, ik ben, ik ben positief ...

De voorzitter: Sorry, ik wist namelijk van vorig jaar dat u als laatste was. Dus ik dacht, ik doe nu met u beginnen. En ik denk, ja ...

De heer Van Malsen: Nou, wat buitengewoon aardig, voorzitter.

De voorzitter: Sorry.

De heer Van Malsen: Dank. Nee, dat wordt zeer gewaardeerd. Ben ik heel blij mee.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Van Malsen, ik geef u het woord.

De heer Van Malsen: Ben ik heel blij mij, zij het dus enigszins verrast. Even kijken, er waren een paar vragen gesteld met name over de Wet betaalbare huur. Ten eerste door GroenLinks, hebben wij inmiddels meer inzicht in hoe andere gemeenten ermee omgaan en wat we doen met die sluimerende meldingen en of we daar nu al een beter beeld van hebben? Dat hebben we op dit moment nog niet echt, is het korte antwoord. Maar we zijn dus juist van plan om, en dat staat ook in de stukken, een wat meer proactieve aanpak te hanteren inzake de Wet betaalbare huur. Daar kun je een aantal dingen voor doen. Je kunt een databureau inhuren die in kunnen schatten waar de grootste risico's zitten, je kunt actiever communiceren over de Wet betaalbare huur en, nou, je kunt nog een aantal andere zaken doen om dat in meer of mindere mate proactief te doen. Dat zijn we nu ook aan het uitwerken in een voorstel en dat gaan we dan ook, nou, als alles vastgesteld wordt, gewoon doen. Daarnaast had de fractie van GroenLinks nog een vraag over de leegstandsverordening. De eerste vraag was, wanneer komt die nou? In de beantwoording van artikel 44 vragen onlangs, die onder andere over de leegstand gingen, hebben we gezegd dat die in het eerste kwartaal van 2026 zal komen en dat is nog steeds de bedoeling. En om nog even aan te sluiten bij de woorden van mijn collega hiernaast, dat is dus een leegstandsverordening alleen voor woningen. Uiteraard is het mogelijk natuurlijk technisch om die uit te breiden naar bedrijven. Daar moet ik wel bij zeggen, als die wens er is vanuit uw raad, we gaan eerst gewoon verder met wat we nu aan het doen zijn, dat is namelijk de leegstandsverordening uitwerken voor woningen, want dan hebben we die in ieder geval al. Want als we dat ook voor bedrijfsplannen willen doen, ja, dan moet er weer een heel nieuw traject opgestart worden. En als je het allemaal tegelijk in één voorstel wil gieten dan ben je zo alweer een aantal maanden verder. Dan was er nog een aantal vragen van de VVD over de Wet goed verhuurderschap en de Wet betaalbare huur en hoe verhoudt die zich tot de formatie, met name de formatie van de Pandbrigade? Ja, op dit moment doen ze dat er een beetje bij, is eigenlijk het korte antwoord. En als we dat, nou, wat beter willen uitvoeren, en dat is dus ook het idee dat we dat willen gaan doen, dan moeten we toegaan naar naast de Pandbrigade ook het inzetten van een huurteam. We zijn ook voornemens om zo'n huurteam in te huren die dan specifiek

op dit soort meldingen kunnen reageren. Want de Pandbrigade is in principe niet in het leven geroepen om op deze wetten te handhaven. De Pandbrigade, zoals de naam ook al zegt, is echt een groep die vooral langs de deuren gaat. En, nou ja, de plannen daaromtrent die staan ook in de halfjaarrapportage onder andere. Er werden een aantal vragen gesteld over, eigenlijk twee keer dezelfde vraag over de brieven die we rond gaan brengen in het kader van die wetten. Ja, hoe effectief gaat dat zijn? Nou ja, het idee is dat we nadat we die brieven rondbrengen, dat we dan ook met die proactieve aanpak om te gaan handhaven een piek aan meldingen verwachten die we dan ook daadwerkelijk moeten handhaven. Dus die 70 duizend euro die in de halfjaarrapportage staat, gaat niet alleen maar over het rondbrengen van de brieven, gaat ook over het werk wat we verwachten dat daarachter vandaan gaat komen. Er werd volgens mij ook nog gevraagd over meeliften, meewerken met andere gemeenten. Dat is voorgesteld ook in de regio. Daar is wat terughoudend op gereageerd. Dat heeft ook met de juridische, wat juridische haken en ogen te maken. In andere regio's waar dat bijvoorbeeld wel lukt om samen op te treden in het handhaven op die wetten zijn er ook veel meer taken en bevoegdheden overgeheveld naar bijvoorbeeld de Veiligheidsregio. En hier is dat niet of minder het geval, dus dat is een wat taaiere noot om te kraken en dat gaan we niet, nou ja, zo makkelijk doen. Sowieso gaan andere gemeenten er allemaal heel wisselend mee om. Tot nu toe zien we vooral bij grotere gemeenten dat zij heel proactief handelen op deze wetten, dus in die zin zijn we als middelgrote gemeente ook nog een beetje aan het pionieren hiermee. En ook om even onze capaciteit in verhouding te stellen tot bijvoorbeeld Den Haag. Den Haag heeft honderd fte op wonen zitten en honderd fte min of meer ook op hun Pandbrigade en bij ons is dat respectievelijk tweeënhalf en zes. Dus om even aan te geven hoe groot de verschillen zijn tussen gemeenten. Voorzitter, dan heb ik alle vragen gehad. Ben ik heel benieuwd welke portefeuillehouder volgende is. Ja.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. Dan doe ik gewoon eerst de mannen, dan ga ik gewoon van rechts naar links. Wethouder Wit.

De heer Wit: Kijk, had ik ook niet verwacht. Dus, maar goed, dank daarvoor, voorzitter. Ik heb een aantal vragen gehad betreffende een aantal regelingen. In ieder geval de ODH-taakstelling die nog niet, die niet kan worden voldaan dit jaar, begin '25. Daar kan niet aan voldaan worden, omdat ze anders in de wettelijke taken moeten gaan snijden en dat komt een verantwoorde uitvoering van milieutaken niet ten goede. Dan komt dat ook in gevaar. We kunnen alleen snijden in niet-wettelijke taken. Dus ja, en aangezien wij best veel vragen van de ODH in het algemeen, ook met al onze ontwikkelingen is dat lastig, is dat niet gered in het eerste halfjaar en ziet het ernaar uit dat het dit jaar ook niet gered gaat worden. Daarom wordt het vermeld in de eerste halfjaarrapportage. Er is een vraag gekomen over het Integraal Zorgakkoord en wel specifiek over preventie. Hoe wordt de raad hierover geïnformeerd tot aan '28, '29? Ja, het probleem is een beetje dat we nog helemaal geen duidelijkheid hebben over financiering vanuit het IZA of het Integraal Zorgakkoord of het AZWA, het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord na '26. Of eigenlijk na '25 is het IZA nog niet eens duidelijk of we daar wel middelen voor krijgen. Dus wat we nu doen, proberen we waar het kan zonder extra middelen te borgen in het nieuwe lokale beleid. Dat komt eind dit jaar naar u toe. En als er nieuwe middelen komen is dat met name ook regionaal middelen voor als we het over preventie hebben om het medisch domein te ontlasten. En hoe we dat meten, dat zal ook worden opgenomen in vooral regionale afspraken. Maar goed, nogmaals, het moet eerst duidelijk worden of er überhaupt middelen voor beschikbaar komen. Dan is er een vraag gesteld door de Partij van de Arbeid over de subsidie. Positief resultaat terugbetalen. Nou, in principe, de algemene subsidieverordening, zoals u weet, die gaat ervan uit dat inderdaad bij een positief resultaat het geld terugbetaald moet worden. Maar de subsidieontvanger heeft de mogelijkheid om op dat moment een aanvraag te doen om een deel van die of het volledige positieve resultaat in te zetten voor of beleid of voor andere dingen die

passen binnen waar die subsidie dan mogelijk voor zou kunnen worden uitgekeerd. Daar gaan wij niet altijd in mee. We hebben ook een kritische, als college de verantwoording als gemeente om kritisch te kijken naar die aanvragen. Dus we zijn daar bijvoorbeeld bij de bibliotheek deels in meegegaan en een deel inderdaad niet. Ook een financiële situatie van de gemeente dat we niet heel makkelijk zeggen van nou, u mag het geld houden, steekt u het maar in een project of in iets anders. Daar zijn we zeer kritisch op. Dat zijn de vragen die ik gehad heb, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Dan wordt het geen verrassing, maar wethouder Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Voor zover ik weet heb ik twee vragen. De eerste was van de VVD en die ging over het beoogde vertrek van het CJG uit de Paul van Vlietlaan. Dat zou mijn collega-wethouder hiernaast het liefst vandaag dan morgen hebben, maar is pas beoogd voor 2026. En ja, zoals u dat inmiddels gewend bent gaan we dan eerst een gebiedspaspoort opstellen. Dat is wel beoogd om daar dit jaar al mee te starten, maar ja, ik vermoed dat dat niet voor de verkiezingen van 2026 klaar zal zijn. Maar natuurlijk wel tegen de tijd dat er daadwerkelijk wordt vertrokken uit het pand. En zoals u weet, gebiedspaspoorten via de nieuwe BOPA-regels gaat u over en zet u de kaders over wat er stedenbouwkundig en programmatisch allemaal in past. Maar daar hebben we het dus later nog over, maar dat is in ieder geval de planning. De tweede vraag was van het raadslid wat naast de VVD zit, namelijk van het CDA. En dat ging over de stand van zaken van de verkoop van de panden in de Landgoederenzone. Laat ik bij de Laan Hofrust beginnen, want die is op het moment in de verkoop. De deadline voor de biedingen zijn 11 juli. Dus dat is binnenkort. En de gunning is gepland voor november. Dus nog even spannend met zijn allen. Ik weet in ieder geval dat er veel gegadigden waren ook bij de kijkmiddagen, dus dat we goede hoop hebben dat dat in ieder geval een goede nieuwe functie ook in komt en hopelijk tegen een gunstige prijs. De Voorde, de verkoop zal natuurlijk pas na de renovatie van het casco in gang worden gezet. En de cascorenovatie is naar verwachting half 2026 gereed.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Waart. Dan gaan we naar wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, dank, voorzitter. En volgens mij heb ik als afsluiting de meeste vragen van dit eerste termijn, dus ik ga mijn best doen. Om dan maar met de deur in huis te vallen heb ik, mijnheer Veerman, uw vraag van sport half gehoord. Dus ik zou u willen verzoeken om dat in tweede termijn nog even rustig te herhalen. Ik meen dat ik u hoorde zeggen dat de budgetten aflopend zijn. Maar ik geef mezelf even ruimte om u die vraag te laten herhalen, zodat ik hem ook goed kan beantwoorden. Voorzitter, er is mij een vraag gesteld over de Steenvoordeschool. Nou, u heeft zelf kunnen lezen wat daarover in de halfjaarrapportage staat, dus dat ga ik niet herhalen. Maar doordat de nieuwbouw wat langer duurt hebben we de tijdelijke huisvesting langer nodig. We zijn nog in afwachting van de verzekering en de verzekeringsgelden. We kunnen natuurlijk niet zeggen, ja, nou, stop dan maar met die tijdelijke huisvesting. Dus dat moet betaald worden, zo gaat dat, zit in exploitatie. Dus we sturen erop aan of ik stuur erop aan dat we voor de tweede halfjaarrapportage er ligt, dat we weten wat de verzekering doet. Ik heb daar mijn verbazing al over uitgesproken dat het erg lang duurt, maar dat schijnt de verzekeringswereld te zijn. Dus we doen er alles aan om die steen boven tafel te krijgen en duidelijkheid te kunnen verschaffen tijdens de bespreking van de tweede halfjaarrapportage. Voorzitter, er is mij gevraagd die Buurtgezinnen. Ja, het is niet structureel. Waarom? Ja, dan kan ik ook zeggen, ja, daarom, maar dat is een beetje lullig. We hebben niet ... We hebben geen ... We hebben het niet structureel in de begroting gezet, omdat er geen structurele middelen voor zijn. Ik ben er wel mee bezig om die structureel te maken, in ieder geval voor de komende vier jaar gaat mij dat naar alle waarschijnlijkheid lukken. Maar dan is dat tot 2029 en dan zijn er weer onzekere tijden. Maar met de middelen die nu zijn toegezegd door het Rijk moet dat wel

gaan lukken. En denk ik ook dat zij heel goed werk doen, dus ik doe er ook alles aan om Buurtgezinnen te blijven laten bestaan, ook na dit jaar in onze stad. Voorzitter, er is nog gevraagd de tijdelijke huisvesting Pasgeld, waarom is dat duurder geworden? Ik weet niet meer wie die vraag stelde, maar dan maar in het algemeen. De situatie is in aanvang bedacht dat er tijdelijke huisvesting moest komen, maar nu is de markt nogal ontploft, mag ik wel zeggen. Dus de marktsituatie is zodanig dat dat duurder geworden is. De prijzen zijn opgelopen waardoor we daar ook als gemeente mee te dealen hebben. Voorzitter, er is mij nog gevraagd dat Wmo-budget, die 8,5 ton, wat gaan we daar nou mee doen? En ik snap dat, ik snap dat heel goed dat daar vragen over zijn. Ik verbaas me er ook eigenlijk over dat er op de tafeltjesavond geen vraag over is gesteld. Dus ik had hem wel verwacht. En die 8,5 ton die zit natuurlijk, die is te knippen in twee stukken. Want die is te knippen in 4,5 ton en in 4 ton. En die 4 ton is structureel en die 4,5 ton is incidenteel. Hoop ik dat ik het goed zeg, maar ja, we hebben incidenteel voor 2025 de extra capaciteit nodig en dat zit hem in de huidige wachttijden. Daar bent u mee bekend. Daar is uw raad mee bekend. Daar heb ik u over geïnformeerd en daar merkt de stad ook van alles van. We hebben capaciteitsinvestering nodig in combinatie met de aanpassingen van inrichting en werkwijze en dat moet leiden tot een blijvende verbetering in de dienstverlening aan onze kwetsbare inwoners. U vroeg er al naar van, nou hè, wat gaan we er dan aan doen en helpt deze investering dan dat het voor altijd goed gaat? Nou, voor altijd vind ik heel erg lastig om daar een toezegging op te doen, want ik hoop dat natuurlijk wel. Nu ligt er een hele stapel meldingen, maar wat we doen is de incidentele investering voor de taskforce, dus dat is wegwerken wachtlijsten Wmo en structurele formatie-uitbreiding van het zorgloket. En ja, mevrouw Van Nunen, dat is structurele personele aanwas. Tenminste, die hopen we natuurlijk aan te trekken, ook in de lastige arbeidsmarkt waarin we zitten. Maar we proberen dat wel structureel te houden, dus echt werknemers in dienst. We hopen met de incidentele investering de wachtlijst in ieder geval in te lopen en de wachttijd uiterlijk 31 december dit jaar terug te brengen tot de wettelijke normen, zodat we binnen de wettelijke kaders kunnen werken. En we blijven naast de extra capaciteit ook inzetten op procesoptimalisatie en teamontwikkeling. Daar ligt ook echt een heel onderzoeksrapport onder. Dus we hebben niet zelf bedacht, o, dat moet 8,5 ton zijn. Daar ligt een heel onderzoeksrapport onder waarin aangegeven is, wat moeten we doen, hoe kun je je werkprocessen efficiënter indienen, praktijkervaringen, het vijf stappen model vanuit de Centrale Raad van Beroep die openbaar is aan informatie. Die implementatie staat gepland voor juli. Er komt een Wmo-handboek waarin de visie vertaald wordt naar concrete werkinstructies, zodat het voor iedereen helder en duidelijk is. De herijking van rollen en taken is in gang gezet met een duidelijkere taakverdeling en afstemming met onze HRM. Opleidingsplannen worden in Q4 uitgerold. Dus ook, mevrouw Van Nunen vroeg daar volgens mij naar, aan opleiding en blijven opleiden, dat wordt ook gedaan. En ondanks de blijvende druk wil ik hier toch een opmerking maken dat ik zie dat het team gemotiveerd blijft en de schouders eronder zet en dat vind ik ontzettend knap van de mensen die daar nu werken. Voorzitter, ik hoop dat dat een antwoord heeft gegeven op de vragen van de VVD onder andere. Huis van de stad en de vraag over het onderhoud en waarom het komt dat daar meer middelen voor nodig zijn. Volgens mij was dat ook een vraag van de VVD. Nou ben ik heel even aan het zoeken. Want waar heb ik dan dat antwoord? Spannend. Nou, dat heeft te maken met twee verschillende dingen. Ingebruikneming van het Huis van de stad zijn de onderhoudskosten en klein onderhoud contracten geraamd op 140 duizend euro. Die kosten vallen hoger uit, waardoor het onderhoudsbudget met 80 duizend euro opgehoogd moet worden en ook nog incidenteel voor 2025. Bij de overgang van project- naar beheerfase heeft de afdeling te maken gehad met hele hoge opstartkosten. Aan de voorkant is er te weinig zicht geweest op kosten van onderhoudscontracten die onder andere belangrijk zijn voor de kwaliteit van het pand en de bijbehorende garanties op materialen vanuit het project. En ook zijn er wijzigingen aangebracht aan het gebruik van het pand, vanwege wensen en inzichten met verschillende factoren en actoren. En mede hierdoor is geconstateerd dat het geraamde budget in

eerste instantie te laag is ingeschat. Voorzitter, dan is mij gevraagd door het CDA, door mijnheer Van Enk, hoe dat zit met de BUIG? Nou, bij de eerste halfjaarrapportage hebben we aangegeven dat de verwachting is dat de loon- en prijsbijstelling voldoende zal zijn om de nu bekende hogere kosten, door met name de stijging van het minimumloon, te dekken. Dus daar zit het heel erg in, in het minimumloon die ook weer verhoogd is. In ieder geval verhoogd wordt per vandaag. 1-7 is dat volgens mij. En ons cliëntenbestand is aan het afnemen, wat betekent dat er minder inwoners een bijstandsuitkering ontvangen. En we verwachten dit jaar ook niet per se een grote toestroom in de bijstand, waardoor de bijstelling die we verwachten voldoende zal zijn om de hogere kosten te dekken. Want dat heeft ook een soort van trap-op-trap-af systeem die achteraf berekend wordt. Dus dat is eigenlijk een hele vervelende manier van financiën in de gaten houden, maar dat is hoe de ontwikkeling van de BUIG eruitziet. Partij van de Arbeid heeft mij gevraagd naar de Wmo-investeringen, et cetera, en u heeft mij gevraagd om in Q4 nog even terug te blikken van, waar staan we nu? Nou, die toezegging wil ik u doen, dus die kan genoteerd worden via de voorzitter van vanavond. U heeft mij gevraagd, schoolmaatschappelijk werk, worden de aantal uren wel daadwerkelijk gewerkt? Nou, die worden er zeker. Sterker nog, we hebben te maken gehad met cao-verhogingen, ook in die branche. Net zoals dat dat eigenlijk zorgbreed is. Vandaar dat daar ook de uren, prijzen zijn verhoogd. En de bedoeling is dat wij het komende schooljaar in ieder geval met de schoolbestuurders en de schooldirecteuren in gesprek gaan van, goh, hoe zien we nu de zorg in het onderwijs, waar ook schoolmaatschappelijk werk een onderdeel van is. En wat is onze visie er nu op? Omdat we toch wel verschillende dingen doen met elkaar als je het bekijkt en platslaat op zorg en onderwijs. Niet alleen de schoolmaatschappelijk werker, maar ook jeugdconsulenten, consulenten in de schooljongerenwerkers, et cetera. Dus we hebben dit jaar genomen om schoolmaatschappelijk werk gewoon voort te zetten zoals het er nu is. En dat is ook een ambitie die ook nog extra staat in de Kadernota, want dat is voor 2025 en schooljaar '26 zit er natuurlijk aan vast, dus die moest ik als ambitie ook laten meenemen. De bedoeling is dat we dan de rest van dit schooljaar gebruik maken om voor het nieuwe schooljaar '26-'27 na de zomervakantie dus, te kijken van, hoe gaan we het dan invullen met elkaar? Want de scholen die hebben daar ook een mening over, en terecht. Voorzitter, dan even kijken, heb ik nog een vraag gemist? Ja, de bezuiniging op preventief jeugdbeleid wat die nu betekenen? Ja, dat betekent dat we moeten korten op subsidies en organisaties. We hebben het daarover gehad in het najaar van 2024 uit mijn hoofd gezegd, maar het zou ook iets later kunnen zijn geweest in de tijd. We moeten daarin of ik moet daarin oplopen tot aan 400 duizend euro tot aan 2027, ja, middelen gaan afbouwen. En we gaan daar een voorstel voor doen en volgens mij is de bedoeling dat we dat rond de begroting gaan doen hoe we dat dan willen gaan invullen. Want dat is met een trap-af systeem of een trap-op systeem, het is maar net hoe je dat bekijkt. Maar het gaat van uit mijn hoofd gezegd 125 duizend euro met een oploop naar 400 duizend euro. We hebben laatst natuurlijk ook een inspreker gehad die daar ook een mening over gaf, dat de afbouw van preventie misschien niet helemaal verstandig is om te doen. Maar dat laat ik bij uw raad, want ik voer gewoon uit wat mijn werkgever, dus u als raad, mij meegeeft. En voorzitter, dan is er nog gevraagd, want ik zou het bijna vergeten, dat is superbelangrijk, naar het sociaal domein. En het sociaal domein in één pand. Volgens mij was dat ook een vraag vanuit de heer Loof, de VVD. Dus ik was hem niet vergeten, maar dat is natuurlijk een grote exercitie die we met elkaar willen aangaan. En waarom is dat nou eigenlijk noodzakelijk? Nou, het primaire doel is vanuit het college om de inwoners centraal te stellen door naar minder loketten te sturen. Als je nu bij het CJG komt en er is wat met jou als moeder aan de hand, dan word je gestuurd naar een Steenplaetsstraat of naar een Generaal Spoorlaan of naar, nou, noem het op. Dat vinden wij niet wenselijk. We willen daarin de dienstverlening verbeteren en bevordering van de integrale samenwerking ook binnen de teams in het stadhuis. En dat is gewoonweg makkelijker als je echt bij elkaar zit in plaats van elkaar moet opzoeken op andere panden. We willen daarbij realisatie hebben van de strategische doelstellingen

en alle beleidsambities zoals we die met de raad hebben vastgelegd in ons coalitieakkoord, maar ook in de Kadernota sociaal domein, om maar iets te noemen. En daarnaast is er ook gewoon sprake van slechte staat en ongeschiktheid van de huidige buitenlocaties. Ik weet niet of u onlangs een keer op de van Vlietlaan ben geweest of op een andere locatie van ons, maar de werkplekken en de buitenlocaties volstaan niet. Deze volstaan niet aan de Arbowet, ze volstaan niet aan de privacy, groot onderhoud is absoluut noodzakelijk. En daarin hebben wij bedacht, als er dan de keuze is tussen of groot onderhoud aan panden of we gaan kijken wat we daarmee kunnen in de toekomst en we brengen het sociaal domein onder in één locatie, ja, dan anticiperen we wat ons betreft op de groei van de stad. En we creëren hopelijk weer een stukje vertrouwen van de burger in de overheid als we de locaties bij elkaar brengen en de inwoners niet naar 84 locaties sturen. Nou is dat overdreven, maar u snapt wat ik bedoel. Voorzitter, volgens mij, ik ga nog één keer kijken want ik heb misschien nog een vraag. Ja, vroegsignalering, we doen heel veel aan vroegsignalering. We doen de BoekStart, de BoekStartcoach, VoorleesExpress, Speelstart, onderwijsachterstandenbeleid, allemaal gericht op vroegsignalering. En dan heb ik alle vragen volgens mij, behalve die van sport van de heer Veerman, maar dat heb ik al aangegeven, beantwoord, voorzitter.

De voorzitter: Dat is correct. Zou u alleen voor mij en voor het Forum, u heeft een toezegging gedaan, zou u die kunnen formuleren dat die netjes in de stukken komt?

Mevrouw Bentvelzen: Ja, ik heb toegezegd aan mevrouw Van Nunen van de Partij van de Arbeid dat ik in Q4 nog een keer terugkom als het gaat om de stand van zaken rondom de Wmo, specifiek de wachttijden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar burgemeester Sahin.

Mevrouw Sahin: Dank u wel, voorzitter. Ik heb, als ik goed heb geluisterd, één vraag gehoord en dat is van GroenLinks over de organisatie. GroenLinks heeft aangegeven zorgen te hebben van blijven we een aantrekkelijke werkgever? Als ik het zo vrij mag vertalen. Nou, die zorg delen wij uiteraard. Uitgangspunt van het college is om een toekomstbestendige organisatie te zijn en te blijven, maar ook vooral ook een hele aantrekkelijke werkgever waar mensen zich veilig voelen, sociaal veilig voelen, zich goed kunnen ontwikkelen. Want anders kunnen wij natuurlijk wel allerlei plannen bedenken, maar het uitvoeren moet toch door de medewerkers hoofdzakelijk gebeuren. En ik zie bij de maandelijkse eed- en beloftebijeenkomsten waar ik samen met de gemeentesecretaris onze nieuwe medewerkers ontvang, echt ontzettend goede mensen binnenkomen. Ook mensen die bijvoorbeeld eerst als extern of als zzp'er werken, nu echt ervoor kiezen om in dienst bij ons te komen. Het vasthouden van die mensen is natuurlijk ook een uitdaging, omdat natuurlijk in de omgeving departementen, de provincie, aantrekkelijke andere overheden ook zijn om te werken. Maar wij bieden ze hier volop kansen om te ontwikkelen. En je ziet ook dat mensen die kansen pakken en ja, volop begonnen als administratief medewerker en later soms manager worden. Dus ik zie dat als een ontwikkeling. Maar ik deel die zorg, het is niet niks, 3 miljoen bezuinigen op de organisatie, aan meer mensen leidinggeven, versoberen van ondersteunende functies, minder ruimte voor nieuw beleid. Dus dat zijn ontwikkelingen die je wel kritisch moet volgen. En als we opeens ergens op een afdeling ziekteverzuim stijgt omdat één persoon het andere werk, alle andere werkzaamheden moet overnemen, ja, dan krijg je natuurlijk wel spanningen. En dat zullen we heel alert gaan volgen. Maar ik denk dat we met dit pakket, en u heeft daarvoor de moties voor ingediend, dat we een strategisch slim pakket hebben samengesteld. Maar uiteraard zullen we dat heel goed met elkaar moeten volgen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester Sahin. Dan doe ik even heel kort, want het college heeft heel uitgebreid de vraag beantwoord, is er nog behoefte op dit agendapunt voor een tweede? Ik kijk Beter voor Rijswijk, GroenLinks. Nee? Of er een tweede termijn is op dit dan? Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, een korte opmerking. Ik had een vraag over het wagenpark. Dat het niet is onteigend totdat het helemaal duidelijk was hoe het was ontstaan. De wethouder had gezegd, joh, het is een typefout geweest. Nou, dank je wel. Want als dat erin had gestaan, dan had ik de vraag niet hoeven stellen. Maar het is helder, dus dank u wel voor de verheldering van de typefout.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mijnheer Zoghbi, tweede termijn. Mijnheer Loof, u heeft het woord.

De heer Loof: Ja, dank, voorzitter. En ook dank voor de uitgebreide beantwoording. Wel nog enkele vervolgvragen met betrekking tot het huurteam waar de wethouder over begon. Begrijp ik nou goed dat dat inhuur is van dan een bestaande partij ergens in de regio of elders? En ik doelde met mijn vraag vooral op de zinsnede in de halfjaarrapportage, dat wordt onderzocht of dus op termijn dit naar het huurteam kan worden overgezet. En ik was benieuwd wat die op termijn dan eventueel zou kunnen zijn? Ook in het kader van eventueel die inhuur van dat huurteam en hoe lang we daar dan bij moeten aan denken? Met betrekking tot de Wmo, extra kosten voor de Wmo is duidelijk dat er meer achterligt dan enkel bijplussen en dan wel zien wat er gebeurt. Dus dat is fijn om te horen. Tegelijkertijd ook wel benieuwd wat er zou blijken als, wat er gaat gebeuren als zou blijken dat het toch het bijplussen, het structureel bijplussen niet gaat werken aan het eind van dit jaar? Wat voor proces gaan we dan in rollen? Gaan we dan nog meer bijplussen, omdat dat misschien dan wel werkt? Of gaan we misschien juist afschalen in die structurele kosten en kijken of de aanpak toch misschien anders moet in bijvoorbeeld een extra sturing of een strakkere sturing? Daar kort een reflectie op, graag? Ook een duidelijk en goed verhaal van de wethouder rondom de centrale locatie van het sociaal domein, die ik overigens ook onderschrijf en ondersteun. Maar een specifieke vraag was echter niet zozeer dat, maar vooral, wat is de locatie waar dit gaat gebeuren? Want er staat in de halfjaarrapportage het stationsgebied, ergens in het stationsgebied. En ik was benieuwd welke locatie dat dan was waar al dit werk mag gaan plaatsvinden? En met betrekking tot de P. van Vlietlaan, duidelijk dat er dan een gebiedspaspoort dus gaat worden opgesteld. Maar is er dan ook al zicht wat er in dat gebiedspaspoort moet gaan komen? Ik neem aan dat er wel wat sturing is bij het opstellen van die gebiedspaspoort, dus waar stuurt dat op dit moment heen? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Dan vergeet ik degene waarvan ik wist dat er een tweede termijn kwam. Dat is mijnheer Veerman.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Ja, zo liggen de verhoudingen toch een beetje? In tweede termijn inderdaad, ja. Dank voor de toelichting, voor de gevolgen van het uitgestelde ravijnjaar, om die te beantwoorden. Onze actie blijft onverminderd om ook de structurele financiering natuurlijk aan te pakken. En het zal zo ook mooi zijn als dat het sociaal domein dat we daar stappen kunnen zetten en daarin trekken we natuurlijk graag samen op met het college. Verantwoording over het afgelopen jaar is eerder beschikbaar gesteld en over het debat met ook over dat karakter. Mooie ambitie en dat mag best van ons in gang gezet worden. We hebben twee vragen die eigenlijk niet beantwoord zijn, over de digitalisering, over nog versnellen. Of dat het nog na het vertragen nu ook eventueel zou kunnen met de juiste investeringen? Hoeft op zich geen doel op zich te zijn, maar het zou mooi zijn voor de dienstverlening om dat eventueel goed op te pakken, zodat we daar zorgvuldig mee om kunnen gaan en het kunnen afdoen. Mijn vraag was eigenlijk voor dat vierde termijn, dat ging over sport. Ik had even een beetje gemixt eigenlijk. Dat ging over sportbeleid en advisering, activering. Dat valt onder niet-wettelijke verplichte subsidies voor 2026. Dat was de vraag, er staat

672 en het jaar erop gaat het naar 403 duizend. Dus dat gaat bijna 2 ton af zeg maar in de komende jaren. Maar die had ik eigenlijk bij vier moeten stellen, dus u mag hem ook daar beantwoorden. Als u dat wil doen, graag. We hebben nieuwe verkiezingen dit jaar. We hebben daar een vast bedrag voor. Wordt deze verkiezingen er ook rekening mee gehouden dat we nu daar dus extra geld voor hebben omdat we oktober verkiezingen hebben? Er waren ook hogere facilitaire uitgaven voor het Huis van de stad. Hoe gaan we daarmee om? Er staat nog een verzoek uit voor het inzichtelijk maken van het beheer, onder andere voor de andere, en door anderen kunnen gebruiken tegen de vergoeding van het Huis van de stad. En wat is daar de stand van zaken van? Want daar zou u nog op terugkomen. Vanuit huurteam geldt ook voor de omliggende gemeenten, is er al gekeken naar samenwerking en met het opzetten van een gezamenlijk team dan als dat een optie zou kunnen zijn? Nog een oude ster voor de school. Ook vorige keer een lang proces geweest en ingewikkeld met de verzekering. Vraag, wat leren we daarvan? Graag eigenlijk beter het risico mee te nemen. In te schatten. En gevraagd of dat ook past bij de duurzame tijdelijke huisvesting na vrij veel van signalen eerder over de verwarming. Er is nu dus sprake van overkoeling. Hoe gaan we daar in de toekomst op inzetten en welke inzet kunnen we daar nog op plegen? En tot slot de laatste vraag is over de auditcommissie. De brief, als je die leest, dan zie je dat de raad wijst op de belangrijke afwijkingen van de begrotingsafwijking zowel onder- als overschrijdingen. Om de raad hierover tijdig te informeren. Want als dat gebeurt kunnen we bij over- en onderschrijding ... In het sociaal domein zie je dat vaak gebeuren hè? Dan is er een onderbesteding en dan kunnen we dat alsnog in het geheel van de rubriek of het domein inzetten. Zou dat mooi zijn als dat ook bij bepaalde zaken zou kunnen gebeuren. En nu gebeurt dat niet. We zien in 2024 al bijvoorbeeld als voorbeeld de laaggeletterdheid, 20 duizend euro over. Nou, die is dan niet ingezet. Wat ik eigenlijk jammer vind, want dan hadden we dus echt geld wat dan wel in algemene middelen vloeit, maar wel gebruikt had kunnen worden voor die doelstelling. Dat waren onze vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Mijnheer Van Enk, het CDA, tweede termijn. Mevrouw Van Nunen. Nee? Mevrouw Harmsen. Mijnheer El Majjaoui? Ik struikel nog steeds altijd over uw achternaam. Sorry. U heeft het woord.

De heer El Majjaoui: Ja, dank, voorzitter, voor het woord nogmaals voor de tweede termijn. Ik had inderdaad enkele vragen gesteld. Een aantal die zijn beantwoord. Voor wat betreft één vraag, de tweede vraag meer voor de verduidelijking en een tweede vraag ter aanvulling. Want u geeft aan dat de reden van de verhoging van het krediet voor de tijdelijke huisvesting Pasgeld meer ligt in de sfeer van prijsstijging en extra kosten. Maar ik had tegelijkertijd ook de vraag gesteld, omdat dit van tijdelijke aard is, of er alternatieven zijn onderzocht die kunnen leiden naar minder kosten? En de tweede vraag betreft de investeringen in de huisvesting van het sociaal domein. Want u heeft aangegeven dat dat een kwaliteitsverbetering is. Dus met andere woorden, het is geen wettelijke verplichting of een capaciteitsprobleem, maar een kwaliteitsverbetering. Dus begreep ik en dan wil ik graag daar bevestiging op krijgen. De laatste vraag voor wat betreft afvalstoffenheffing, die komt bij het volgende agendapunt terug. Die bespaar ik voor nu. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de tweede termijn voor het college. Wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, voorzitter, heel kort hoor. Ik was in de eerste termijn nog even vergeten te reflecteren op een vraag van GroenLinks over de digitalisering en de besparing die daar wordt doorgevoerd. En mijnheer Veerman begon daar net ook over. Waarbij, nou ja, goed maakt niet uit, maar in ieder geval die besparing op die digitaliseringsagenda is niet omdat we hebben lopen vertragen. We zijn juist aan het versnellen. We zijn verder dan gemiddeld, 75 procent van de applicaties is in de cloud gezet. Dat gaat niet ten koste van de dienstverlening, de kwaliteit verbetert

zelfs van de dienstverlening. Waar de besparing in zit is dat we door het in de cloud te zetten minder servercapaciteit nodig hebben bij de gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoering. Daarover ben ik fors in overleg en daarover, want als ze in de cloud staan hebben we minder serverruimte, daar zit die besparing in. Om daar nog op te reflecteren. En dat realiseren daarvan die gaat ...

De voorzitter: U heeft een interruptie. Mijnheer Van 't Eind, u heeft het woord.

De heer Van 't Eind: Ja, voorzitter, de wethouder mag toch ook wel even zijn zin afmaken hoor, dan kan ik de vraag ... Of, nou, ik kan hem ook nu stellen gelijk. De wethouder zat nog goed in zijn verhaal, dus ik wacht wel heel even tot die zijn verhaal af heeft.

De voorzitter: U interrompeerde, dus u bent...

De heer Van 't Eind: Ja, maar wethouder, maak uw verhaal maar af, stel ik hem als u klaar bent.

De voorzitter: Wethouder, gaat u verder.

De heer Van Damme: Ja, dat betekent niet dat het motto persoonlijk waar het moet ervan afgaat. Dus dat blijft altijd, het uitgangspunt is gewoon persoonlijk waar het moet, digitaal waar het kan. Dus als je niet digitaal vaardig bent, word je gewoon geholpen.

De heer Van 't Eind: Ja, voorzitter, toch een vraagje. Heel fijn om dat laatste te horen. De wethouder noemt dat de dienstverlening verbeterd wordt in de cloud te zetten zeg maar. Ik vroeg me even af of de wethouder ook een voorbeeld heeft waarom de dienstverlening daardoor dan zou verbeteren, gewoon uit ...

De voorzitter: Ik geef het woord. Er klopt iemand aan de deur, want de bel doet het niet. U heeft het woord, wethouder.

De heer Van Damme: Nee, de dienstverlening verbetert in die zin door digitalisering in het algemeen. Wat het geval is, je zet het naar de cloud, dat betekent dat we die servercapaciteit nodig hebben. Dus het digitaliseren op zichzelf verbetert de dienstverlening, of je het nou op je eigen server zet of in de cloud. Maar de besparing zit hem, omdat je hem dus in ... Die servercapaciteit niet meer nodig hebt binnen de GRB, dus niet meer je eigen servers nodig hebt. Maar je kan moeilijk een vijfde server minder hebben, dus hoe dat precies gaat uitpakken, daarover ben ik echt in een flinke discussie met de partners binnen die GRB.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mag u verder gaan voor de tweede termijn.

De heer Van Damme: Ja, mag ik verder voor de tweede termijn? Dat was ook een klein beetje had ik de indruk de eerste termijn van een ander onderwerp, het ging nog heel even over de auditcommissie, hoe we daarover eerder en tijdig budgetonderscheidingen zouden kunnen rapporteren. Ja, dat is natuurlijk altijd de doelstelling om u zo snel mogelijk daarvan op de hoogte te brengen. Ik denk dat we ook richting het eind van het jaar de financiële verordening daar weer op zullen moeten gaan aanpassen. Ook al omdat er vanuit de BBV en de Bado wat andere richtlijnen zijn gekomen. Dus ja, wij streven er wel naar om dat zo snel mogelijk inzichtelijk te maken. Ja.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Damme. Dan kijk ik even het college. Wethouder Van Malsen, u had wel een vraag? U heeft het woord.

De heer Van Malsen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had nog een aanvullende vraag van de VVD over het huurteam. De vraag was tweeledig. De eerste is, is het huurteam, wordt dat ingehuurd door of bestaat dat uit een organisatie die in de regio ook actief is? Het antwoord is, ja, we hebben een organisatie op het oog die ervaring heeft met huurteams leveren aan andere gemeenten. Het voert

wat ver om die organisatie bij naam te noemen, maar dat is wel het idee om die organisatie te gaan benaderen. En op het moment, dus het tweede deel van de vraag was, wanneer zou dat huurteam dan kunnen beginnen? Op het moment dat het budget is vastgesteld zou dat voor het einde van het jaar zijn. Wat op zich qua timing mooi is, want dan kunnen we proefdraaien. Op het moment dat we dan wat actiever aan de slag willen met het handhaven op de Wet betaalbare huur weten we al hoe effectief dat huurteam is. Voorzitter, dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. Kijk ik wethouder Wit aan. Nee. Wethouder Van de Waart, u heeft het woord.

Mevrouw Van de Waart: Ja, volgens mij was er nog één aanvullende vraag ten aanzien van de Paul van Vlietlaan over of er gedachten zijn over dat gebiedspaspoort? Nou, dat is nog niet uitgekristalliseerd, maar logischerwijs uit de discussies die we hier eerder gehad hebben in de raad zou je kunnen denken over een mix van wonen met maatschappelijke voorzieningen, want daar hebben we nog opgaves te doen met elkaar. En met wonen denken we ook aan een percentage van sociale huurwoningen, want ook daar hebben we nog opgaves te doen met elkaar. En aan maatschappelijke voorzieningen, ja, zou je van alles kunnen bedenken, bijvoorbeeld een gezondheidscentrum, want we hebben eerder geconstateerd dat we daar richting 2040 een tekort aan hebben. Maar zoals ik al zei, er kunnen ook nog andere functies aandienen op basis van de voorzieningen onderzoek, verder voorzieningenonderzoek. Dus het staat nog wel open, maar dat het een gemengde locatie wordt, dat lijkt ons wel evident.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Waart. Wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, dank u wel, voorzitter. Dan start ik maar gelijk bij de Wmo, bij de vraag van de heer Loof. Uw vraag was eigenlijk, wat nu als dat opplussen niet werkt? Niet het gewenste resultaat heeft, om het dan maar zo te formuleren. Ja, weet je wat het is, mijnheer Loof, ik weet vanuit het onderzoek wat er gedaan is, hoe spijtig het ook klinkt, maar dat er gewoonweg nu al te weinig fte zit voor werk wat zij moeten doen. De mensen die zij moeten bedienen. De Wmo-groep wordt groter en groter, mensen blijven langer thuis wonen, mensen worden ouder, dat telt mee in de aanvragen die worden gedaan. En buiten het feit dat het niet alleen maar plat capaciteit opplussen is, maar er wordt ook echt oprecht geïnvesteerd in de werkprocessen, efficiënter omgaan met van alles en nog wat, opleiding wat ik heb aangegeven, structurele inzet van personeel. Dus de capaciteit is echt slechts een van de ingrepen en ik wil dat toch wel heel graag benadrukken hier vanavond. En ik heb er het volle vertrouwen in dat we met deze twee ingrepen, de ene incidenteel, de andere structureel, dat we zorgen dat de Rijswijkse inwoners weer binnen de wettelijke termijnen bediend gaan worden, zoals die wettelijke termijnen er niet voor niets zijn. En nogmaals, ook nu wordt er hard gewerkt door de mensen die daar zitten om iedere dag opnieuw zo veel mogelijk mensen te voorzien van een indicatie waar zij of hij daar recht op heeft. Voorzitter, die vraag van sport, nou, die had ik net niet genoteerd en nu moet ik u aangeven dat ik hem ga proberen bij de Kaderstukken te beantwoorden, want ik heb oprecht geen idee. U heeft nog gevraagd van, ja, want hoe gaan we nou om met die Steenvoordeschool met de verzekeringen, wat hebben we daar nou van geleerd? Ik vind dat een hele moeilijke vraag om te beantwoorden, want ja, ik kan er ook niet zo heel veel aan doen en niemand met mij in dit stadhuis dat de verzekering werkt zoals zij werkt. Ik mag het misschien niet zeggen, maar ik zeg het toch, ik vind nog een trage bedoening, een traag orgaan. Maar ik heb daar ook mee te dealen. En ik weet dat er vanuit intern in ieder geval elke twee weken even gebeld wordt met de verzekeraar van, joh, ben je er al uit? Want u heeft al een paar jaar de tijd gehad om dit te onderzoeken. Dus op zich zou u verwachten dat dat nu wel helder moet zijn. Dus ja, ik weet niet zo goed wat voor lering ik daaruit moet trekken, buiten het feit dat we ze stelselmatig bevragen. En voorzitter, er is mij nog gevraagd door de VVD welke locatie dan exact in

het Stationskwartier voor de huisvesting van het sociaal domein daar? Dat is nog steeds een vraagteken. We zitten midden in contractonderhandelingen, mijnheer Loof, en ik kan daar dus nu niks over zeggen want dan speel ik het hele contract weg. Dat is het antwoord. En zodra ik het antwoord wel kan geven, dan zal u, nee, niet u alleen, dan zal uw raad de eerste zijn die dat van mij hoort. En voorzitter, als laatste heb ik nog een vraag gehad van de fractie van de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid. Is die huisvesting van het sociaal domein dan alleen een kwaliteitsissue die we oplossen? Nou, dat is absoluut niet zo. Ik heb dat in de eerste termijn ook geprobeerd te schetsen in ieder geval. Maar er zijn, er is sprake van het feit dat we ons arbotechnisch, en dat is een wet, niet aan de wet houden. Dus dat is als werkgever gezien natuurlijk helemaal niet zo'n goed nieuws eigenlijk voor de mensen die daar dag in dag uit hun best doen en hard werken. Dus wij willen de werkkwaliteitseisen inderdaad optimaliseren, want we voldoen niet aan de wettelijke eisen. Daarnaast is het wel een optimalisatie van samenwerking. En ik denk dat zeker niet onbelangrijk, en die heb ik ook genoemd, voor onze eigen inwoners is het natuurlijk best een gedoe als je naar meerdere loketten gestuurd wordt. En hoe fijn is het dat we die inwoners centraal kunnen stellen met de loketten ook centraal op één plek. Daarin hoop ik dat het wat efficiënter gaat, ook voor de inwoners in Rijswijk. Voorzitter, dat waren mijn antwoorden.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Burgemeester Sahin, volgens mij was er nog een vraag voor u. Dan krijgt u het woord.

Mevrouw Sahin: Ja, ik heb een vraag gehoord en dat is van D66 van de heer Veerman over verkiezingen. En dat is een belangrijk punt. Ja, want dat is ook een wettelijke taak die wij organiseren, natuurlijk belangrijk voor onze democratie. Maar helaas krijgen wij als gemeente onvoldoende middelen vanuit het Rijk voor. We krijgen een bedrag per jaar voor het organiseren van verkiezingen, ongeacht het aantal verkiezingen. En als je dan vaker verkiezingen hebt, betekent dus dat je meer kosten maakt. En daarnaast komt het ook zo dat wij, er worden ook veel hogere eisen gesteld aan verkiezingen. Denk aan toegankelijkheid en dergelijke. Daarom heeft vorig jaar ook de VNG het Rijk opgeroepen om daar echt heel serieus naar te kijken, omdat het huidige systeem die is gebaseerd op eigenlijk een verouderd onderzoek. Wij gaan natuurlijk ons best doen om de verkiezingen van oktober heel goed te organiseren, om zoveel mogelijk mensen naar de stembus te krijgen, om goede stemlokalen in te richten. Maar ik schat in dat dit inderdaad echt tot extra kosten zal leiden, maar dat zullen we ook netjes aan u rapporteren. Dank u wel.

De voorzitter: U heeft een interruptie van ...

De heer Van Enk: O, nou, het was een suggestie.

De voorzitter: O, suggestie, dat mag ook.

De heer Van Enk: Voorzitter, misschien kunnen we dan de gemeenteraadsverkiezingen ook meteen in oktober doen? Dat scheelt een heleboel kosten. Zou dat een goed idee zijn?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk.

De heer ...: Voor.

De voorzitter: Wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, voorzitter, ik dacht, ik maak hem toch heel even af. Dus bij iedereen zijn goedkeuren heb ik het antwoord van mijnheer Veerman ontvangen. En het heeft te maken die 2 ton afloop dat het BTW-compensatiefonds af gaat lopen, het Sportakkoord ook in 2026, dus vandaar dat we daar rekening houden met dat het 2 ton afloopt. Maar de verwachting is dat er wel iets gaat

terugkomen. Dus ik hoop dat het de volgende keer weer iets anders en rooskleuriger uitziet voor de sportportefeuille. En dat de Sportwet misschien een keer aangenomen wordt, zou ook fijn zijn.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Dan was dit agendapunt 3. Ik moet het voor het Forum wel vragen, is dit een akkoordstuk of een bespreekstuk? Akkoordstuk? Nee? Oké.

De heer Van 't Eind: Voorzitter, deze discussie hadden we vorig jaar ook. We bespreken alles tegelijkertijd in het Kaderdebat. Dus het is echt enorme onzin, excuus, zo moet ik het niet zeggen, maar het is volgens mij vrij zinloos om het te hebben over een akkoordstuk of niet. We bespreken alles tegelijkertijd, dus....

De voorzitter: Dus u besluit dat het een bespreekstuk is?

De heer Van 't Eind: Alles is een bespreekstuk van de Kadernota, ja.

De voorzitter: Ja, maar als Forumvoorzitter dien ik het wel te vragen. Dus u kunt gewoon zeggen dat het een bespreekstuk is. Dank u wel.

4. Raadsvoorstel Kadernota 2026 (RV 25 034)

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 4. Raadsvoorstel Kadernota. Bespreekstuk? Nou, dan gaan we ... Beter voor Rijswijk, wie mag ik het woord geven?

De heer Cupedo: Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Cupedo.

De heer Cupedo: Excuus. Ik zie dat mijn vraag al reeds is beantwoord in de halfjaarrapportage, het vorige agendapunt, dus niet meer van toepassing. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. GroenLinks? U heeft het woord.

De heer Van 't Eind: Voorzitter, ik heb mijn belangrijkste vragen vandaag gesteld.

De voorzitter: Dank u wel. Rijswijks Belang. Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, er is al verzocht om ideeën, moties, amendementen aan te kondigen in het Forum. Bij deze gaan we natuurlijk een aantal moties maken, amendementen maken, ook op de miljoenen die over zijn. We zouden dat heel graag willen laten terugvloeien in de portemonnee van de burgers met een regeling van een korting op de afvalstoffenheffing. Dus een flinke bonus voor de burgers die iets terugkrijgen. Dus partijen, ja, maak je borst maar nat op de amendementen en moties die komen van Rijswijks Belang.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Wij.Rijswijk, mijnheer Zoghbi.

De heer Zoghbi: Ja, dank je wel, voorzitter. De Kadernota is weer een belangrijk moment om vooruit te kijken en richting te geven aan de keuzes die we als gemeente maken. Het is goed om te zien dat er hard gewerkt is aan dit stuk. Vanuit mijn rol in de auditcommissie wil ik ook namens Wij.Rijswijk onze waardering uitspreken voor het werk dat de organisatie heeft geleverd. De auditcommissie complimenteert ook de organisatie dan ook voor de inzet en kwaliteit. Daarnaast adviseren we als auditcommissie het college om de overige aanbeveling van de accountant op te volgen en de raad hierover te adviseren. Wat ons betreft is het belangrijk dat we deze punten serieus nemen. Niet alleen om financieel op orde te blijven, maar ook om als gemeente transparant en betrouwbaar te blijven functioneren. We kijken uit naar de verdere behandeling van de Kadernota en de keuzes die

we samen gaan maken voor een sterk Rijswijk. We hebben dan ook maar één vraag aanvullend op dit moment, naast de vragen die we bij de tafeltjesavond hebben gesteld. Kan het college toelichten hoe en wanneer de aanbevelingen van de accountant concreet worden opgepakt en op welke manier de raad hierover wordt geïnformeerd? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Zoghbi. D66, mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Ja, dank. Bij die laatste vraag sluit ik me graag aan om de reflectie op wat de wethouder gaat doen met de aanbevelingen van de accountant? Die hadden wij staan, maar kan ook bij 4. Dan nog concrete vragen. We krijgen graag, omdat we hem niet direct uit de begroting halen, een stand van zaken Wilheminapark. We zouden gaan investeren in een aantal punten van het Wilhelminapark, maar we willen graag de stand van zaken nog weten? Als dat niet nu kan, horen we het ook graag en komen we er volgende week op terug. Voor welzijn, in 2024 was aan laaggeletterdheid 20 duizend euro minder besteed dan we van plan waren. En we vragen ons wel af, dat kunnen we niet nu opnieuw inzetten, dus gaan we nu hetzelfde bedrag voor 2025 precies besteden of kunnen we die effecten ergens nog terugzien, zodat we ook weten of er meer of minder nodig is? Want we hebben nu niet zoveel handvaten om daar volgende week op in te zetten. Geldt ook voor de in stoppen op bewegen door onder andere Happy Fit. We hebben het eerder gehad over een heroverweging die in 2026 plaats zou vinden. En zit daar dan nog een proces met de raad aan vooraf, zodat we bij die evaluatie van 2026 ook nu op de kosten kunnen sturen? We hebben artikel 44 vragen gesteld over groen, gevraagd of die eerder beantwoord konden worden? Dat was niet het geval. Bij deze stel ik ze bij deze allemaal hier en krijg ik ze heel graag voor volgende week bij de begroting beantwoord. En anders zullen we daar dan, nou ja, dan komen er moties van ons waar u anders misschien met groen iets over wil, terwijl het in de beantwoording had kunnen zitten. Dus toch even de nadruk of we die nu kunnen krijgen, zodat we ook een goed Kaderdebat kunnen hebben? Mochten daar dan nog vragen over zijn waarom dat niet kan, dan verduidelijken we onze vragen natuurlijk altijd heel graag. Er werd al gevraagd naar ambities. Daar zullen wij volgende week ook op terugkomen. En om vast een idee te geven, natuurlijk zal het gaan over groen. We hebben het eerder gehad over, als er geld over is of als we geld toch nog zo goed hebben beheerst dat er iets is, zouden we toch heel graag in groen die investeringen zien, zodat mensen een gezonde leefomgeving hebben. Daar zullen we zeker op terugkomen volgende week. Op preventie, jeugd, veilig over straat en innovatie in de economie en in hoofdstuk 8 had u al netjes naar verwezen waar de ambities staan. Dus wij hopen op een ambitieus volgend jaar, maar ook zeker een financieel haalbaar jaar. En wensen u daar heel veel succes bij. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Rijswijkse VVD. De heer Loof, u heeft het woord.

De heer Loof: Ja, dank, voorzitter. Dank ook aan het college voor deze duidelijke en heldere Kadernota, die in principe weinig technische vragen opriep. Dat is ook een goed teken, dus onze complimenten daarvoor. Wel drie korte vragen. Wordt bij het opstellen van de aangekondigde subsidieregelingen ook nagedacht over het eventueel instellen van een subsidieplafond? En zo nee, waarom niet? Er wordt in de Kadernota aangegeven dat in het kader van de motie, geef weesfietsen een tweede leven, ook moet worden gewerkt aan een fietsdepot en dat er in totaal voor dit plan 70 duizend euro per jaar mee gemoeid zal zijn. De vraag, waarom kan niet worden aangesloten bij een fietsdepot in de regio en ook waarom dit 70 duizend euro moet gaan kosten om weesfietsen weg te geven? Dan de laatste vraag, dat was wat puzzelen waar ik die nou precies moest stellen, dus daarom maar hier. Is het declaratieoverzicht van het college nog geüpdate? Ik kan mij een toezegging herinneren dat dat zou gebeuren. Maar als het goed is hebben wij dat als raad nog niet gezien of daar informatie over ontvangen. Graag een toelichting daarop of dat daadwerkelijk is gebeurd? Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Mijnheer Van Enk, CDA.

De heer Van Enk: Twee vragen, voorzitter. Er is sprake van opdrachten die geformuleerd worden voor de organisatie om slimmer en efficiënter te werken en vooral aandacht gericht op management en digitalisering en innovatie. Dat zijn zaken waar inderdaad vorig jaar bij het Kaderdebat en het begrotingsdebat ook over gesproken is en waar resultaten ook financieel in zouden kunnen worden behaald. Hier wordt het allemaal opnieuw als een voornemen geformuleerd en dan zitten we straks met de begroting en dan zitten we eigenlijk alweer volgend jaar voor je het weet. Maar er staat ook, dat bouwt voort op de digitaliseringsagenda 2023. Dus mijn vraag zou zijn, oké, en wat zijn de resultaten die tot nu toe zijn behaald? Waar kan ik dat lezen of kan de wethouder dat uitleggen? Anders blijven we het bij voornemens houden. En de tweede vraag die gaat over het voornemen, als ik het goed lees van het college, om de overloop van investeringsgeldten ieder jaar, om die maar een keer voor te zijn en die nu dit jaar maar vast af te romen. Omdat we bijvoorbeeld met het wegonderhoud, omdat het niet lukt om tijdig het aantal projecten af te ronden wat we ons hebben voorgenomen. Dat klinkt financieel natuurlijk heel aantrekkelijk, zeker in deze tijden. Maar dat onderhoud van die wegen bijvoorbeeld, die projecten zijn niet alleen maar gepland op basis van onze financiën, die zijn ook gepland neem ik aan op basis van de noodzaak om wegen in een bepaald tempo te vervangen. Zeker omdat we daar ook nog allerlei milieuagenda's aan hebben geplakt. Zo noem ik dat maar als ik het heb over stiller asfalt, et cetera. Kortom, als we dat besluit zouden nemen doen we onszelf dan als Rijswijk niet tekort? Minder onderhoud, dat doen we niet omdat er minder noodzaak is tot onderhoud. Dat was mijn tweede vraag. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Dan kijk ik naar Partij van de Arbeid, mijnheer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Over de Kadernota, ook daar hebben wij een aantal vragen nog openstaan die wij tijdens de tafeltjesavond niet konden stellen vanwege tijdgebrek. Dus ik hoop dat daar ook de beantwoording spoedig van komt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Mevrouw Harmsen, u heeft het woord.

Mevrouw Harmsen: Ja, dank u wel, voorzitter. Als het gaat over de Kadernota een aantal opmerkingen meer. We zullen even aansluiten of we kijken hoe we kunnen aansluiten bij anderen als het gaat om groene ambities, maar we hebben ook ambities op asfaltgebied, rood asfaltgebied weliswaar. Ja, we kijken vooral naar de fietspaden en het woord Sterroute komt niet eens meer voor in de Kadernota. Dat vind ik wel zorgelijk, want die zijn nog steeds niet allemaal geasfalteerd. Dus daar gaan we het wel even over hebben bij de Kadernota. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Mijnheer El Majjaoui, u heeft het woord.

De heer El Majjaoui: Ja, dank voorzitter, voor het woord. Ja, voorzitter, volgens de Kadernota 2026 staat onze gemeente voor een forse financiële uitdaging. Dalende inkomsten uit het gemeentefonds, het zogenaamde ravijnjaar, ondanks het uitstel daarvan, een stijgen van de uitgaven onder andere voor de jeugdzorg en de onderwijshuisvesting. Daarom is er een duidelijke noodzaak tot bezuinigingen en de nodige hervormingen. Voorzitter, om de effecten van deze bezuinigingen op onze stad en onze inwoners helder in beeld te krijgen heeft onze fractie nog een aantal vragen hieromtrent. Welke specifieke maatregelen heeft het college voor ogen om de begroting 2026 sluitend te maken en hoe wordt de effectiviteit van deze maatregelen geëvalueerd? Op welke wijze wordt gewaarborgd dat we in dienstverlening aan onze inwoners en bedrijven zo min mogelijk worden beïnvloed, ondanks de benodigde bezuinigingen? Tot slot heb ik de laatste vraag proactief van aard, kunnen we meer inzicht krijgen in de verhoudingen tussen de gemeente en de

gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de begroting en het toezicht door de provincie in dit geval? Tot zover de drie vragen, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik voor de eerste termijn van het college naar wethouder Van Damme. Als die zover is.

De heer Van Damme: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook dank aan uw raad voor de vragen over de Kadernota. Een aantal vragen heb ik genoteerd en gezien die voor mij zijn en dat is inderdaad over het subsidieplafond, waar de Rijswijkse VVD over begon. Ja, dat wordt gewoon meegenomen in die verdere ontwikkeling, dus ook de werking daarvan. Ik heb daar eerder al ook een brief over gestuurd dus wat dat betreft, ja, gaan we dat punt zeker meenemen. De auditcommissiebrief, die hebben wij ontvangen. Ik dank ook bij deze de auditcommissie voor hun voortreffelijke werk wat is afgeleverd en de prima samenwerking die er is tussen accountant, organisatie en de auditcommissie. Ja, vandaag is de reactie van het college naar u toegezonden. Ik weet niet of u die al tot u heeft kunnen nemen? Want misschien, dus hij is gepubliceerd op iBabs, vandaag hebben we hem vastgesteld. Ik kan hem oplezen, maar ik denk misschien kunt u het ook lezen. Als u daar nog vragen over heeft dan kunt u daar weer bij mij op terugkomen. Die enkele vragen die nog openstaan van de PvdA, ja, daar kan ik hetzelfde op antwoorden als voorheen. Die worden dan nog schriftelijk, komen we daarop terug. En ja, mijnheer Van Enk had nog een vraag over, bouwt voort op de digitaliseringsagenda van 2023. Ja, ik denk dat het goed is dat ik u gewoon nog separaat informeer over de stand van zaken van die digitaliseringsagenda. Want ik heb toch de ... Dat lijkt me goed om daar nog wat nader op in te gaan. Ik heb hier allerlei sheets voor me hoe het ermee staat, maar ik stel voor om daar gewoon even schriftelijk op terug te komen.

De heer Van Enk: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Van Enk, u heeft het woord.

De heer Van Enk: Ja, schriftelijk is goed voor de hele raad, niet voor mij individueel. Want het gaat erom dat als wij ons steeds weer dingen voornemen in dit soort jaarstukken, dat ik het ook belangrijk vind dat we een keer laten zien wat er gelukt is de afgelopen jaren. Zeker als dit al een digitaliseringsagenda voor dat deel van 2023. Ik vind dat eigenlijk een vanzelfsprekendheid, zeker bij ook de jaarstukken.

De heer Van Damme: Ja, nee, er is ook veel gerealiseerd, staat ook in de jaarrekening. Precies die paragraaf over digitalisering, daar wordt ook een voortgang op gerapporteerd. Ik kan natuurlijk gaan oplezen, maar dat zal ik u ook besparen. Er is een aparte paragraaf bedrijfsvoering over, dus er is al veel gerealiseerd en we gaan nog verder dingen realiseren. En die besparing die in de toekomst ligt, zoals ik eerder al aangaf, vooral in de verminderde behoefte aan serverpark bij de gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoering die we met Delft hebben. Dat waren mijn vragen, beantwoording van de vragen voor de eerste termijn in de Kadernota.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk heeft nog een vervolgvraag.

De heer Van Enk: Ja, om een tweede termijn te voorkomen. Ik had ook nog een vraag over de overloop van de investeringen.

De voorzitter: Ik zal gelijk wethouder Wit ... O, nee, ik doe het netjes. Eerst wethouder Van Malsen. Sorry...

De heer Van Malsen: Ja, dank, voorzitter. Wordt nog steeds gewaardeerd, maar ik heb geen vragen gehoord voor mij. Dank.

De voorzitter: Maar goed. Wethouder Wit.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. Een aantal vragen gehad van D66, allereerst over de stand van zaken Wilheminapark. We hebben in december '24 u een rib doen toekomen en ja, daar is eigenlijk sindsdien niets in veranderd. De planning zoals daarin staat wordt aangehouden. Plaatsen van bijvoorbeeld de verweesde kunstwerken, de nieuwe beschoeiing van het hondentrainingsterrein wordt dit jaar aangelegd, entree van het park wordt afgerond dit jaar, het hazenpad ingericht in 2016. Dus het lijstje staat erin, ik kan hem helemaal gaan herhalen, maar ik denk niet dat dat helemaal de wens is. Dan de Happy Fit evaluatie en hoe gaan we daar de raad ook in meenemen? We krijgen binnenkort ligt er bij mij een collegevoorstel voor om inderdaad te kijken of we Happy Fit in '26 weer willen gaan meenemen en daar zullen we u ook via een raadsinformatiebrief over informeren hoe we daarnaar kijken. Dan heeft u artikel 44 vragen gesteld over groen, zegt u. En die heb ik even, had ik niet even helemaal scherp. Die zijn twee weken geleden binnengekomen. Die zitten komende dinsdag in het college, maar ik kan me voorstellen dat u ze wil hebben voor. Dus ik zal kijken of ik die kan mailen de antwoorden daarop en dan gaan ze nog wel de formele weg in, maar dan heeft u in ieder geval die vragen kunnen we wellicht in de Kadernota wat sneller er doorheen gaan straks bij het Kaderdebat. Even kijken, waren er nog andere vragen. Ja, natuurlijk de vraag over het onderhoud van wegen en het opnieuw herstraten van wegen of hoe we daarmee omgaan. En de verduurzamingsvragen die daarbij zitten, snijden we ons niet in de vingers als we het op deze manier erin zetten? Nou, in principe niet, want we gaan dat ook niet aanpassen. We blijven dat onderhoud en ook die vervangingsvraag op de juiste manier doen. We gaan wel kijken naar of we wellicht meer wijkgericht kunnen kijken, zodat we meer integrale aanpassingen kunnen doen. Dat zal ook opgenomen worden straks in de meerjarenbegroting of planning en de LTIP. Dus uiteindelijk is het niet zo dat we daarop gaan bezuinigen. We kijken natuurlijk wel heel kritisch van, welke straten moeten we als eerste pakken? Dat heeft te maken met onderhoudsvragen. Ja, en tegelijkertijd proberen we zoveel mogelijk die verduurzaming erin te krijgen. Daar vragen we ook elke keer subsidies voor aan. Dus het is niet iets wat we niet gaan doen. Maar ik geloof dat mijnheer Van Enk daar nog een aanvullende vraag over heeft.

De heer Van Enk: Ja, want dat klinkt natuurlijk mooi dat we het allemaal blijven doen. Maar als we zeggen, joh, wat we jaarlijks plannen halen we in de praktijk vaak niet en nu gaan we maar bij voorbaat al 40 miljoen schrappen dit jaar, want dat staat er in deze nota. Dan denk ik, ja, waar wordt die planning nou op gemaakt? Wordt die nou gemaakt op de vraag van, hoeveel geld hebben we? Of wordt die, en daar ging ik van uit, dat we in Rijswijk, dat doen we al decennialang, plannen we dat omdat er een afschrijvingstermijn is voor die wegen. En die is nu extra belangrijk geworden vanwege de milieudoelstellingen bij de vervanging.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Wit, gaat u verder.

De heer Wit: Ja, en tegelijkertijd als wij niet de mogelijkheid hebben, personeel of op andere manier om projecten uit te voeren, dan moet je wel kritisch kijken of je blijft opnemen. Want dan op een gegeven moment is het ook de bedoeling dat we een investeringsprogramma hebben, wat ook daadwerkelijk haalbaar is. Ja, duurzaamheidseisen leggen een bepaalde druk daarop, dat heeft ook met klimaatadaptatie te maken inderdaad. Dat zijn wel dingen die we meenemen. Maar uiteindelijk moeten die klimaatadaptatieve eisen die gesteld worden, moeten wel betaald worden vanuit het project. Als wij het project niet kunnen draaien omdat we daar om wat voor reden dan ook niet aan toekomen omdat of, ja, we gewoon niet genoeg personeel hebben of dat het niet past in de planning, dan moet je daar eerlijk in gaan begroten en dus ook goed kijken, wanneer kan je iets wel uitvoeren? Ik denk dat we daarmee nog steeds voldoen aan de onderhoudseisen die we stellen aan onze wegen. We blijven natuurlijk zorgen dat men veilig over onze wegen kan rijden, fietsen en

wandelen. Tegelijkertijd de duurzaamheidseisen zo veel mogelijk proberen te behalen wanneer projecten daadwerkelijk worden uitgevoerd. Ik hoop dat dat een voldoende antwoord is. Ik heb geen andere vragen gehad, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Wethouder Van de Waart, u heeft het woord.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Ik ga even in op de vraag van de VVD over de weesfietsen en dat doe ik met name omdat de 70 duizend euro die genoemd staat vooral aan mijn deel van het pakket zit. Want het uitdelen van de weesfietsen, daar is wethouder Van Malsen mee bezig. Maar die weesfietsen moeten natuurlijk eerst opgeruimd en opgespoord en opgeslagen worden. En daar is een heel systeem voor nodig, want je mag niet zomaar ieders fiets van de straat afhalen. En dat systeem hebben we nog niet. Er zijn nog een aantal uitzoekpunten. Volgens mij heb ik ook al onlangs eerder richting GroenLinks gezegd, we zijn nog met het plan bezig. Er zijn nog een aantal uitzoekpunten. Dus of dat het een bestaand depot wordt of het aanleggen van het eigen depot, dat is nog in onderzoek. En we kijken bijvoorbeeld ook nog of we inzet kunnen meenemen van medewerkers van afstand tot de arbeidsmarkt. Maar dat staat natuurlijk ook weer in relatie tot zeg maar het uitdelen. Maar daar doen we nog verder in onderzoek of dat we daar meer mee kunnen. In ieder geval uw vraag ging ook over de kosten, want daar zitten we tenslotte voor vanavond. Het is structureel 70 duizend euro. In het eerste jaar zullen we daar, we hebben ongeveer 5 duizend voor begroot in ieder geval een depot inrichten. Of dat nou is zeg maar inkoop in een bestaand depot of een eigen depot. Verder zitten eigenlijk de structurele kosten vooral in een jaarlijkse opschoon. Nou, dat zal dat eerste jaar natuurlijk meer vergen, want er zijn behoorlijk wat weesfietsen dan de andere jaren. En daarnaast zal ook de uren in het aantal toezicht zeg maar op '...'. Het zit veel dus in uren en een deel in inrichting en huur, onderhoud van het stukje terrein waar we het over hebben. Dus dat zullen gewoon structurele kosten zijn als we dit netjes willen blijven doen in Rijswijk. We hebben ook nog dingen als, mensen moeten natuurlijk ook hun fiets weer terug kunnen vinden. Stel dat het toch geen weesfiets bleek te zijn en mensen zijn op zoek naar hun fiets, heb je ook een stukje communicatie nodig. Dus we moeten de fietsen netjes registreren, je moet hem terug kunnen vinden, er moet een website zijn. Nou, dat kennen we ongetwijfeld allemaal van onze buurgemeente, hoe vind je je fiets weer terug? En dat moeten we natuurlijk allemaal netjes op orde hebben voordat we die fietsen allemaal van straat gaan halen. Dan wil ik heel graag nog even de ChristenUnie geruststellen over de fietspaden. Want in de LTIP die erbij zit, zit er wel degelijk het verbeteren van fietspaden uitgebreid opgenomen. En de prioritering die we daarin hebben kunt u terugvinden in de uitvoeringsagenda van mobiliteit die u eerder heeft toegezonden gekregen. Dus mijn advies is, kijk daar nog even naar. Mochten daar nou fietspaden missen waar u zelf erg prioriteit in heeft, stel dan even de vraag. Maar het is wel degelijk opgenomen qua financieel. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, voorzitter, kort, want ik heb voor de rest geen vragen. Ik had alleen blijkbaar toch vragen van de Partij van de Arbeid, zowel op de halfjaarrapportage, Kadernota als de jaarrekening. En die stuur ik zo spoedig naar u toe, want ik heb ze zojuist goedgekeurd. Ik had ze niet eerder op mijn netvlies, dus excuses.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Burgemeester Sahin.

Mevrouw Sahin: Dank u wel, voorzitter. Er is een vraag gesteld vanuit de VVD over het declaratieregister. Dat is inderdaad op verzoek van de fractie van Beter voor Rijswijk aan de orde geweest en door mij toegezegd. En vanaf 1 januari 2025 wordt dat bijgehouden. Het is iets wat jaren

helaas is blijven liggen en niet is gebeurd, maar vanaf 1 januari dit jaar is opgepakt. De verwachting is dat deze maand ook openbaar zal worden gemaakt. Dus dat kan ik u melden.

De voorzitter: U heeft een interruptie van mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, is '24 ook inzichtelijk en '23 met terugwerkende kracht?

Mevrouw Sahin: Ik heb u net aangegeven dat dat niet, ja, wellicht misschien als we dat op een hele andere manier gaan zoeken. Maar wij ... Ons voorstel is om dat vanaf 1 januari 2025 inzichtelijk te maken.

De heer Weterings: Voorzitter, ik zou toch graag ook de afgelopen jaren willen zien.

Mevrouw Sahin: Ik heb aangegeven dat vanaf 1 januari 2025 de declaraties nu zijn bijgewerkt en die zullen we openbaar maken.

De voorzitter: Ja. Dank u wel, voorzitter. Dan kijk ik even het Forum voor een tweede termijn. Ja, mijnheer Loof, Rijswijkse VVD.

De heer Loof: Ja, dank, voorzitter en dank voor de beantwoording. Even kort over de weesfietsen. Ik ga hier niet betoog houden om dit niet meer te doen, maar ik vind dit toch wel erg veel geld voor het weggeven van weesfietsen. Vooral ook omdat de wethouder geeft het al aan, er zijn andere gemeenten die dit ook hebben. Wij gaan nu op deze relatief kleine vierkante kilometer een heel systeem opzetten. Misschien is het ook nog eens een fiets die is gedumpt door iemand die in Den Haag woont. Kan die dan ook in ons systeem? Ik weet het allemaal niet. Maar is dit niet iets wat we op een bepaalde regionale manier kunnen opzetten? Want ik vind dit best veel geld voor het opzetten van een heel systeem, terwijl we zitten naast een paar grote steden die dit volgens mij ook gewoon hebben.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Ja, voorzitter, het siert de heer Loof wel om wederom de mening van de VVD te geven. Want die hebben toen ook tegen het voorstel gestemd om de fietsen voor de kinderregeling of de fietsenregeling weer in het leven te roepen. Maar goed, we zien al wel misschien met het Kaderdebat een motie tegemoet om het weer te stoppen.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra voor de tweede termijn.

Mevrouw Woudstra: Ja, voordat de weesfietsen en de KEI-regeling voor andere fietsen door elkaar heen gaan lopen. Fijn dat er in elk geval vanavond ook heel veel aandacht is voor de fiets, dat waarderen wij zeer. Ja, die kon je verwachten als je hem ging vragen. Regionale samenwerking, om op dat punt te komen, zijn wij voor. Dus als het goedkoper kan met anderen en bij aansluitende systemen, heel graag. Dus de wethouder is daar volgens mij goed mee bezig, dus bij deze ook dat verzoek van ons. Heeft de wethouder heel kort gezegd dat die van de auditcommissie de aanbevelingen overneemt. Maar wanneer horen wij hoe ze worden overgenomen? Want mogelijk zitten er ook punten in die we als raad, als we met de verantwoording of andere dingen bezig gaan in ons proces moeten veranderen of aanpassen. En dat moeten we dan al best wel op tijd gaan doen, aangezien de jaarcyclussen al deze september zeg maar beginnen. Dus ik ben heel benieuwd wanneer we daar meer over horen. En zeker als het gaat over onder- en overbesteding en dat op tijd horen als raad zou ik toch willen oproepen ook daar dit jaar al mee te beginnen en vooral mee door te gaan. En dan horen we ook graag of er van onze kant nog verbeteringen nodig zijn om dat voor elkaar te krijgen, bijvoorbeeld in snelheid waarin de informatie naar de raad gaat. Dank voor het versnellen van de artikel 44 vragen. U weet ons te vinden als dat kan. We zullen goed opletten dat

we ze ook op tijd hebben gelezen en bij u terugkomen als dat nog nodig is. Dank voor alle andere verduidelijkingen waar wat gebeurt, daar zijn we tevreden mee. En tot volgende week.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zie ik geen voor een tweede termijn. Dan geef ik twee wethouders aan. Ik heb twee vragen gehoord. Dus wethouder Van Damme. Toch? Ja, nee, mevrouw Van de Waart?

Mevrouw Van de Waart: Ja, voorzitter, ik begrijp dat we het toch nog graag even over de weesfietsen willen hebben. Even kijken. Nou, kijk, u beoordeelt dat als veel geld. Ik kan u in ieder geval zeggen dat ook als we het regionaal afspreken, dan kost het gewoon geld. Het gaat om inzet van uren, of dat we dat nu zeg maar regionaal met elkaar afspreken of niet. Maar uiteraard ben ik bereid om te kijken of er regionaal ook de opties zijn. Ik wil toch wel even benadrukken, dit gaat in ieder geval vanuit mobiliteit gezien zeker niet alleen over het weggeven van fietsen. Of u dat nou wel of niet een charmant idee vindt. Dit gaat ook over het opschonen van onze openbare ruimte, daar waar heel veel fietsnietjes bezet worden door zwerffietsen of maar gewoon in de openbare ruimte staan. Dus het dient ook nog een ander doel waar denk ik heel veel mensen plezier van hebben, ook als ze wel zelf een fiets kunnen betalen. Dus ik denk dat het twee doelen dient. Nou, ik laat het straks aan u als het plan er is of u het wel of niet duur vindt. Maar ik ga in ieder geval meenemen dat de wens is om regionaal te kijken, we zijn het plan toch nog aan het maken. Dus dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan zijn alle vragen beantwoord in tweede termijn. Dan heeft u al besloten dat alles een besprekstuk zou worden, dus dan gaat dit als besprekstuk naar de raadsvergadering. Dan gaan we naar agendapunt 5. Raadsvoorstel jaarstukken. Sorry.

Mevrouw Woudstra: Voorzitter, het was het onze tweede termijn, maar een aantal vragen van ons zijn niet beantwoord.

De voorzitter: Welke vraag is niet ...

De heer Van Damme: Misschien de vragen over de... auditcommissie.

De voorzitter: De auditcommissie?

De heer Van Damme: Ja. We hebben daar een brief over gestuurd hoe we daarmee omgaan. We gaan ook met de auditcommissie in gesprek over de wijziging van die financiële verordening om die tijdigheid en et cetera, dat allemaal te verbeteren. De ene gemeente gaat daar heel anders mee om dan de andere. En volgens mij hebben we daar een goed proces wat we gaan doorlopen met de auditcommissie. En de aanbeveling om verder te gaan met het financiële systeem en de verbeterde processen, ja, die nemen we natuurlijk volledig over.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Ja, en mijn, onze vraag daarover was, wanneer weten we dat en moeten we ook zelf ... Maar dan gaat het via de audit als we het zelf in actie moeten komen?

De heer Van Damme: Ja, dat gesprek hebben we met de auditcommissie, voorzitter. Ja. Dus in september is er weer een bijeenkomst van de auditcommissie.

De voorzitter: En dan was mijn vraag, is dat dan dus op tijd of zouden we sneller moeten handelen? Want een auditcommissie kan ook eerder bij elkaar nodig, bij elkaar komen als wij zelf die versnelling willen.

De heer Van Damme: Ja, voorzitter, ik ga echt niet over de agenda van de auditcommissie. Dus als het sneller moet, kan het sneller. Als het later in september, lijkt mij een prima proces. Ik zit niet in de auditcommissie dus.

De voorzitter: Ja, duidelijk.

Mevrouw Woudstra: Ik neem de vraag mee naar het presidium. Dank u wel.

De voorzitter: Is goed. Dank u wel.

5. Raadsvoorstel Jaarstukken 2024 (RV 25 036)

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 5, raadsvoorstel jaarstukken. Dan kijk ik Beter voor Rijswijk aan. Nee. GroenLinks had sowieso. Rijswijks Belang. D66. Ja, mijnheer Veerman.

De heer Veerman: Er was nog één vraagje open, de avondjes, de avondjes, de tafeltjesavond ook. Gaat over de rookvrije generatie. Toen heb ik een vraag gesteld waar ik nog geen antwoord op heb, maar misschien dat die in de pijpleiding zit. Misschien komt die vanavond ineens, kan ook nog. Het was een overzicht, ik had gevraagd om een overzicht van de gebouwen en verenigingen waar de rookvrije ruimte van toepassing is. Dus eigenlijk alle gebieden in Rijswijk waar de rookvrije ruimte van toepassing zijn, waar die zijn en hoe die nu onderhouden worden sinds de subsidie gestopt is? Dat blijft wel een taak natuurlijk vanuit publieke gezondheid, maar hoe we die dan verder onderhouden en of we daar nog, hoe we daar verder mee doorgaan om dat nog verder uit te bouwen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Dan ga ik even terug naar Rijswijks Belang, naar mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Ja, voorzitter, ook hier niet heel veel op aan te merken. Natuurlijk wel de zorg, ja, goed, een klein half miljoen nazorg voor het Huis van de stad. Maar goed, dat kan natuurlijk altijd gebeuren. We hadden wel een vraag over het vergroenen en verbeteren van de entrees van de Plaspoelpolder. Of daar eventueel ook het ook het assenkruis bij zou zitten? En is er misschien ook contact geweest, trouwens ook de complimenten voor het schoonmaken van de op- en afritten, ziet er keurig uit. Was best wel vervuld en het viel op dat het schoon was. Maar goed, dat even terzijde. Het vergoeden van het verbeteren van de Plaspoelpolder, er is niet al te lang geleden ook het assenkruis is helemaal vernieuwd. En misschien kan dat ook gecombineerd worden om te kijken of daar nog wat gedaan kan worden dan met het vergroenen van de Plaspoelpolder de entrees. En de vraag is, is er misschien een mogelijkheid om te kijken of het ook misschien te combineren valt met bijvoorbeeld de BIZ die wordt opgestart, om daar misschien ook een klein gedeelte aan bij te dragen met al die bedrijven? Of de BBR en hun bedrijven. Het is maar een voorstel. Ik begrijp dat het allemaal wel gevoelig ligt. Maar iedereen wil natuurlijk ook een hele mooie entree van de Plaspoelpolder. Ook de bedrijven die er zitten die hebben daar natuurlijk ook baat bij. Dus misschien een plezierig gesprek kunnen we tot elkaar komen om het nog mooier te maken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik de Rijswijkse VVD aan. Mijnheer Loof.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Goed om te zien dat er een positief advies ligt van de auditcommissie en dat de accountant ook positief was. En ook mooi om te zien dat we 2024 met zo'n mooi resultaat hebben afgesloten. Daarvoor onze complimenten. En wat ons betreft is dit al bij voorbaat volgende week een akkoordstuk, maar we gaan het wel bespreken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zal ik het straks even vragen aan het eind. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Ja, voorzitter, ik wil me bij de complimenten van de heer Loof aansluiten. We gaan weer de goede kant op financieel, maar daar hebben we het volgende week over. Ik heb een paar specifieke vragen. Het is natuurlijk een lijvig stuk, dus het is nogal veel, maar ik denk dat ik het binnen een halfuur wel red. Te beginnen bij pagina 17, dat gaat over de cijfers over criminaliteit in onze gemeente. Er is een meting, die wordt nu anders weergegeven. Niet per 100 duizend inwoners, maar nu per 10 duizend inwoners. En volgens mij is dat daar een tikfout. Aantal diefstallen, inbraak, woning was dus waarschijnlijk 218 per 100 duizend inwoners, en wordt nu 21,78 per 10 duizend. Hoe moeten we dat lezen? Waar staat onze gemeente nu? Is mijn vraag. Want dat had ik misschien ergens moeten opzoeken op de website, waar staat je gemeente? Maar misschien kan de voorzitter ons even aangeven hoe wij regionaal erop staan als het om dit soort verhoudingen gaat? Zowel voor inbraken, maar ook andere misdrijven die er genoemd staan. Dan pagina 24, daar lees ik dat iets over de Beatrixlaan. Ik krijg echt dan het gevoel dat mij de afgelopen tijd iets ontgaan is. Dus ik heb nog even bij de ribs gezocht maar kon daar niks over vinden. Daar staat dat er een planuitwerking plaatsvindt voor een bovengronds verstedelijkingsontwerp Beatrixlaan. En dat we met onze regionale partners op zoek gaan naar een passende oplossing, omdat de conclusie is dat het project de beoogde doelen uit de onderliggende bestuursovereenkomst met Den Haag en de MRDH niet gaat halen. Betekent dat dat hiermee de tunnel van de baan is? En zo ja, waarom? Zijn er metingen gedaan conform die onderliggende bestuursovereenkomst en had ik dat ergens moeten lezen? Dan pagina 46, gaat het over de maatschappelijke diensttijd. Een heel mooi fenomeen lijkt mij, wat alleen maar belangrijker wordt misschien deze tijd. En dan staat eronder, wat heeft dit gekost? Maar dat kan ik dan niet thuisbrengen in de getalnetjes. Misschien zit het ergens onder een post, maar is er ook aan te geven wat nou, of wij daarvoor betalen als gemeente bij die twee organisaties en zo ja, wat en om hoeveel kinderen dat gaat, jongeren dat gaat? Dan pagina 62, daar zien we bij het sociaal domein een aantal voorbeelden waar ook resultaten worden beschreven, ook in aantallen. Soms zijn die resultaten heel concreet en ook hoopgevend en soms denk ik, ja, wat houdt dat in? Wat is het echte resultaat als het bijvoorbeeld om armoedeverlichting gaat, dan staat er dat er waardevolle adviezen zijn gegeven voor een effectief armoedebeleid. We zien in de cijfers in de jaarrekeningen overigens dat armoedebeleid significant minder, dat we daar minder uitgeven dan jaren hiervoor, van 10 miljoen naar 6 miljoen. Is dat aan die waardevolle adviezen te geven, kan de wethouder daar iets over uitleggen? En wat bedoelen we bijvoorbeeld bij werk, het kopje werk als we het hebben over duizend inwoners in de bijstand die we in beeld hebben gebracht, wat is daarmee gebeurd? Zou dat wat nader kunnen worden toegelicht? Ik denk dat ik het daar vanavond maar even bij laat, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Ik was al aan het timen, maar netjes. Mevrouw Van Nunen, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, ik heb geen daadwerkelijke inbreng vanuit de Partij van de Arbeid. Maar het type vragen dat de heer Van Enk stelt hebben wij gesteld op de tafeltjesavond. Dat wil ik even opmerken.

De heer Van Enk: Ja, en u denkt dat dat daar beter op zijn plaats? Dat zijn zakelijke vragen voor ambtenaren, of zijn dit ook zaken die politiek van belang zijn? Ik denk dus het laatste.

Mevrouw Van Nunen: Ja, punt van de orde.

De voorzitter: Nee, we gaan niet ...

Mevrouw Woudstra: Volgens mij gaan we hier geen evaluatie doen van tafeltjesavond, ons eigen debat. Dus dat zou ik niet ...

De voorzitter: Dan ga ik ... Mevrouw Van Nunen, vervolg uw tweede termijn. Ja.

Mevrouw Van Nunen: Ja, ik wil daar even op reageren als dat mag, voorzitter. De functie van de tafeltjesavond was een soortgelijke, van soortgelijke strekking. En ook van de bedoeling dat de vragen zoals u die stelt daar werden gesteld. Dat was eigenlijk mijn opmerking.

De voorzitter: Heeft u ook een tweede termijn? Nee. Mevrouw Harmsen? Nee. Partij van Gelijkheid en Rechtvaardigheid? Ja, u heeft het woord.

De heer El Majjaoui: Ja, dank, voorzitter, voor het woord. Ik was in die avond helaas verhinderd, dus ik had de tafeltjes niet bijgewoond helaas. Dat heb je als je één zetel hebt in de raad. Voorzitter, de jaarstukken van 2024 van de gemeente Rijswijk bieden een uitgebreide terugblik op het gevoerde beleid, de behaalde resultaten en de financiële uitkomsten van het afgelopen jaar. Tevens valt ons op dat er sprake is van een meevaller van 8 miljoen euro. Hiervoor onze complimenten, voorzitter. We hebben hiervoor ook nog een aantal vragen, voorzitter. De eerste vraag luidt als volgt, hoe is het bedrag van 262 duizend euro voor egalisatiemiddelen binnen de afvalstoffenheffing bepaald? Is dit bedrag toereikend om toekomstige prijsstijgingen op te vangen en waar is het op gebaseerd? De tweede vraag betreft, kan het Huis van de stad project inclusief de keuken binnen het vastgestelde budget en de geplande tijden worden afgerond, of zijn er mogelijk toch risico's op extra kosten? De derde vraag tot slot de laatste vraag. Worden er op lange termijn plannen opgesteld voor de algemene reserve van 5 miljoen euro? Is deze reserve voldoende om de toekomstige crisissen en de demografische veranderingen op te vangen, vooral omdat we een snelgroeiende gemeente zijn? Tot zover, voorzitter, voor wat betreft de eerste termijn. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar het college voor de eerste termijn. Dan geef ik eerst wethouder Van Damme het woord.

De heer Van Damme: Ja, bedankt. Ik heb niet heel veel specifieke vragen gehoord. Dank aan de raad ook voor de vragen. En kan de heer El Majjaoui, die complimenteert ons met het positieve resultaat. Ja, dat is wel het resultaat van incidentele posten, die dan weliswaar voor de september- en decembercirculaire structureel doorwerken. Maar we kregen in september een stoot geld van het Rijk. Ja, die kan je dan gewoon niet meer wegzetten in dat jaar, omdat dat heel ingewikkeld print. En we hebben een aantal voorzieningen hebben we anders ingeschat, er zijn wat risico's zijn afgenomen. We hebben goed risicomanagement gevoerd en dat leidt dus incidenteel tot dit positieve resultaat. Was ook hard nodig om onze financiële ratio's weer in orde te krijgen. En die staan nu dan net, dus op de grens is gewoon net boven water. Ja, ik zou wel willen pleiten om dat ook zo te houden, want dat is ook het uitgangspunt wat ik met uw raad heb afgesproken. Dus daar blijven we ook gewoon op sturen. Ja, ik kan ... Dus dat was eigenlijk mijn bijdrage op uw agenda.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Damme. Ik kijk naar wethouder Van Malsen, heeft u voor de eerste termijn?

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank. Ja, als ik goed heb opgelet kreeg ik één vraag en die ging over het armoedebeleid. Als ik de vraag even kort kan samenvatten dan was de vraag geloof ik of de besparing of de verlaging van de kosten in het armoedebeleid gevolgen zijn van het vaststellen van de nieuwe armoedevisie? Nou, die nieuwe armoedevisie die hebben we pas aan het einde van 2024 vastgesteld. Dus het lijkt me heel sterk dat maatregelen die we nog niet hebben kunnen uitvoeren op het jaar daarvoor een positieve uitwerking hebben gehad. Er is wel wat minder gebruik gemaakt van de minimaregelingen in dat jaar overigens, maar wat het exacte verschil tussen die twee posten is, dat zou ik uit moeten zoeken. Dat hadden we kunnen doen als we de vragen uiteraard eerder hadden gehad. Dank, voorzitter.

De heer Van Enk: Voorzitter, bij interruptie.

De voorzitter: Ja.

De heer Van Enk: Ik zou ervoor willen pleiten om dat in het algemeen in de jaarrekening in de toelichting aan te geven. Dus niet alleen wat we doen of hoeveel cliënten, maar ook wat het effect is van het beleid. Of dat nou de nieuwe nota is of die waardevolle adviezen waar ik naar vroeg, want daar staat wel iets over in. Dus meer in het algemeen, niet alleen naar de heer Van Malsen, maar ik zou ervoor pleiten om iets meer resultaten zo concreet mogelijk in de jaarrekening te vermelden.

De voorzitter: Wilt u daarop reageren, wethouder?

De heer Van Malsen: Ja, voorzitter, dat nemen we ter harte. Ik kan me op zich best vinden in het pleidooi van de heer Van Enk. Ik zou daar graag een pleidooi tegenover willen zetten en dat is, als wij als college bijeenkomsten organiseren in beeldvormende zin, of dat nou gaat over de tafeltjesavond ter voorbereiding van de Kadernota of laten we zeggen een avond over de huisvestingsverordening, dat daar dan ook alle fracties aanwezig zijn om hun vragen van technische aard te stellen, zodat we dat niet hier hoeven doen. Voorzitter, dank.

De heer Van Enk: Er gaan denk ik, ja, ik vind dit toch wel een principiële punt. Dit vind ik geen technisch punt. Dit is iets wat gewoon, waar een burger van Rijswijk de jaarrekening lezende ook recht heeft om te kunnen weten. Dat is niet iets van een tafeltjesavond met ambtenaren, dat is gewoon een politieke verantwoording over, wat hebben we bereikt met die 270 miljoen die we al jaren uitgeven.

De voorzitter: Heeft u een interruptie? Ja, mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Nou ja, volgens mij heb ik net gehoord van de wethouder financiën dat die bezig wil met de verantwoording om te kijken of we op een andere manier met onze verantwoording om kunnen gaan. Dat sluit volgens mij heel goed aan bij de vraag die de heer Van Enk stelt, hoe gaan we zorgen dat we een goed overzicht hebben in de jaarstukken over hoe geld is besteed? Dus volgens mij terugverwijzend naar het antwoord eerder zou daarvan gezegd zijn dat er actie op komt. Ik heb alleen nog niet een heel duidelijk antwoord daar verder op gekregen, want dat ligt kennelijk in de auditcommissie. Daar zit ik momenteel achteraan. Maar dat is wat ik voor u kan doen, want ik ben het verder met u eens over de verantwoording.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van Malsen, wilt u nog?

De heer Van Malsen: Nou ja, nog één korte verduidelijking dan van mijn kant. De vraag van de heer Van Enk was tweeledig, mijn antwoord is ook tweeledig. Ten eerste het punt wat de heer Van Enk net nog maakte, dat nemen we ter harte en daar kunnen we zeker naar kijken. Het andere punt, en dat was ook een deel van zijn vraag wat echt wel meer van technische aard was, was ook meer om als wij dan bijeenkomsten organiseren waar dit soort vragen gesteld kunnen worden, of dat nou over de tafeltjesavond gaat of over een beeldvormende sessie over een raadsvoorstel, dan heeft het zin om daar als fractie ook aanwezig te zijn. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, dank, voorzitter, voor het woord. Ik was nog een aantal punten toch vergeten in mijn eerste termijn. Dus als u het toestaat om die alsnog even te beantwoorden.

De voorzitter: Ja, u mag. Ja, nee, het is officieel uw raadsvoorstel, dus u bent in de lead.

De heer Van Damme: Ja. Nee, het ging ...

De voorzitter: Sorry, de wethouder.

De heer Van Damme: ... over de BIZ-vorming in de Plaspoelpolder en de aantrekkelijke entrees. Nou, met dat assenkruis, dat is ook allemaal in die uitvoeringsagenda opgenomen hoe we daar die vergroening ook voor elkaar gaan krijgen en die verbetering van die doorstroming. Tegelijkertijd zijn we ook in de prijzen gevallen als we het hebben over de werklandschappen van de toekomst. Daar hebben we een forse subsidie van uit gekregen, ook de investeringsagenda vanuit de IPP. Die gaat flink fors omhoog de komende jaren om niet alleen in de Plaspoelpolder, maar op alle bedrijventerreinen in het werkgebied van het IPP investeringen te doen om de verbeteringen aan te brengen. Dan even concreet over die BIZ-vorming, want dat is wel iets wat wel goed loopt in bijvoorbeeld Oud Rijswijk, maar in de Plaspoelpolder heeft dat wel wat voeten in de aarde. En ik heb echt recent vanochtend ook nog wat te horen gekregen dat daar wat vertraging is opgelopen vanuit de zijde van de stichting die in oprichting is. Dus daar is nog, daar werken we natuurlijk wel mee samen, maar het is nog steeds een stichting in oprichting en er is formeel nog geen BIZ. Dat in antwoord op die vraag. Mijnheer El Majjaoui, ik ga toch even antwoorden op die vraag die u stelde over die egaliseringsreserve voor die afvalstoffenheffing. Nou, dat is eigenlijk gewoon een volledige uitvoering van een amendement van uw raad bij de begrotingsbehandeling vorig jaar. Om die egaliseringsreserve die is ingesteld om de kosten van het verwijderen, opruimen van lachgaspatronen niet te verwerken in de afvalstoffenheffing. Dus eigenlijk is dit gewoon een technische uitwerking van dat amendement wat vorig jaar door uw raad is aangenomen. In afwachting van een rechtszaak die nu loopt over de NVDR met het Rijk over de vergoeding van de kosten van de verwijdering van lachgaspatronen. Dat in antwoord op nog even een aanvulling op, ja, een soort verlenging van de eerste termijn. Excuus, voorzitter.

De voorzitter: Nee hoor, geen probleem, wethouder Van Damme. Wethouder Wit, u heeft het woord.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb, nou ja, nadat wethouder Van Damme al een aantal vragen heeft beantwoord heb ik nog één vraag openstaan en dat gaat over het overzicht van een rookvrije generatie, dus de locaties daarvan. In het algemeen zijn we wel druk bezig ook met die rookvrije locaties om die verder aan te brengen, daar zijn we nog steeds mee bezig. We hebben niet exact alle locaties, dat kan ik u hier nu geven. We kunnen het lijstje wel gaan maken voor u. Daar heb ik niet zoveel problemen mee. Het is voor ons ook wel handig om even weer scherp te hebben, denk ik. Tegelijkertijd gaan we inderdaad met Stoptober straks wederom rookvrije borden plaatsen. Hebben we afgelopen, wat is het, mei ook gedaan bij Steenvoorde. Dus ja, we blijven vol inzetten op het stoppen met roken richting een rookvrije generatie. Maar ik zal het lijstje voor u laten opstellen. Ik denk alleen dat het lijstje met locaties waar het nog niet aangebracht is korter is dan het lijstje met alle locaties waar ze al wel zijn aangebracht. Maar we doen ons best.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Wethouder Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Ja, voorzitter, het CDA stelde de vraag over de Beatrixlaan, die inderdaad nog steeds in de LTIP staat opgenomen. En volgens mij heb ik de raad al eerder geïnformeerd dat natuurlijk het oorspronkelijke plan zoals ook in de bok is opgenomen eigenlijk een beetje stil is komen te liggen. Daar kwamen we niet uit met elkaar. Het oorspronkelijke plan was overigens geen tunnel. Dus u vroeg van, is daarmee de tunnel van de baan? Nou, die zat niet in dat oorspronkelijke plan. U heeft wel als raad meerdere malen aangegeven via moties daar voorkeur voor te hebben. Ik ben de gesprekken opnieuw opgestart. Dat is ook eigenlijk wel in een positievere periode. Want u vroeg ook, zijn er metingen gedaan? Nou, het goede nieuws is eigenlijk dat vooral Den Haag nieuwe metingen heeft gedaan. Daar hebben ze ook een nieuwe netwerkstrategie zelf opgemaakt en ze zijn

tot de conclusie gekomen dat het wel heel druk is aan hun kant van de Beatrixlaan. En in die zin zijn we dus nu nieuwe gesprekken gestart met de MRDH en met Den Haag over toch een toekomstige oplossing voor de Beatrixlaan. En daarbij ligt wat mij betreft de tunnel weer op tafel, want dat heeft u ook aan mij meegegeven. Dus vandaar dat we ook het geld als investering in de LTIP hebben laten zitten.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Waart. Wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, voorzitter, dank. U heeft gevraagd, mijnheer Van Enk, naar aandacht werkt en hoe zit dat dan precies? Nou, dat is volgens mij één, ik ben denk ik een van de indieners geweest waar de participatieconsulenten als het daarom gaat, dus daar heeft dat betrekking op. En u gelooft het niet, maar 8 juli is de bedoeling dat mijn raadsinformatiebrief met de stand van zaken in het college ligt, dus die zal volgen met evaluatie en verdere informatie. Maar dat is voor iedereen nog een verrassing, behalve voor mezelf. Dus ik weet wat daarin staat, maar het komt naar u toe. En de maatschappelijke diensttijd, dat is een onderdeel van preventief jeugdbeleid en onderwijs eigenlijk. Dus het is een vorm van het tegengaan van vroegtijdig schoolverlaten. En, nou ja, goed, als u een keer iemand zou willen spreken over die het traject heeft doorlopen van Follow Your Dreams, daar ken ik er wel een aantal van. En die zijn om welke reden dan ook uit school uitgevallen, hebben een traject via maatschappelijke diensttijd in de vorm van Follow Your Dreams gedaan en die werken nu bij een van de werkgevers in deze zin de Sportief Besteed Groep. Dus dat heeft vruchten afgeworpen. En het zit in de budgetten van team Jos, zoals we dat dan zo leuk zeggen. Dus preventief beleid onderwijs en vroegtijdig schoolverlaters, dus het zit verdeeld in verschillende stukken. Gedeeltelijk onderwijs, ja. Voorzitter, dat waren de vragen die ik had.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Burgemeester Sahin, u heeft het woord.

Mevrouw Sahin: Ja, dank u wel, voorzitter. CDA, de heer Van Enk, die had een vraag gesteld over de gewijzigde indicatoren. Ik denk dat u dat scherp heeft gezien en dat die tekst achter, die tussen de haakjes gewoon niet klopt. Dus dat is het antwoord wat ik u echt moet geven. Ik denk dat ook, ja, de cijfers van de politie die we maandelijks krijgen over winkeldiefstal en inbraak en dergelijke, ook eigenlijk veel realistischer is om die aan u te geven. En dat doen we, jaarlijks doen we dat. We hebben ook kortgeleden een heel bezoek vanuit de gemeenteraad is er georganiseerd vanuit door de politie. En dat is het realistische beeld wat ik u wil geven. Die tekst erachter, ja, ik kan hem niet goed, ook niet goed begrijpen. En de informatie die ik krijg is wat dat betreft ook niet helemaal ... Dus men twijfelt daarover. Dus ik zou u ook kunnen toezeggen, ik kan het u schriftelijk nog beantwoorden of u neemt genoeg met dit antwoord dat de tekst tussen die haakjes niet kan kloppen.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk, u mag daarop reageren.

De heer Van Enk: Ja, ik gaf net al aan, ik denk dat er een komma verkeerd staat. Maar mijn vraag was daaropvolgend, waar staat onze gemeente? Hebt u daar een beeld van? Ik was overigens trouwens wel op die bijeenkomst met de politie. Ik ga dus wel eens naar dat soort bijeenkomsten. Maar ...

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. U was genoteerd die dag.

De heer Van Enk: ... waar staat onze gemeente in de regio qua aantallen?

De voorzitter: Burgemeester Sahin.

Mevrouw Sahin: In algemene zin, u was ook bij die bijeenkomst. Maar het beeld was dat het eigenlijk best goed gaat met de cijfers qua veiligheid. Dat er 1 procent stijging is, maar dat cijfers ook niet altijd veel zeggen over de daadwerkelijke gebeurtenissen, incident. Dus niet alle cijfers, en dat is ook

altijd een gesprek die ik heb met de politie, soms lijken in aantallen als het gaat om bijvoorbeeld huiselijk geweld, een toename te zijn. Maar dat komt soms omdat in één situatie, in één gezin meerdere meldingen worden gedaan. Dus als u het aan mij vraagt van, gaat het goed met de veiligheid? Denk ik, nou, die staat best wel onder druk. We hebben natuurlijk te maken met schaarste, maar er wordt heel hard gewerkt dagelijks om Rijswijk veilig te houden. Zo werken we nu aan een actualisatie van het veiligheidsbeleid en zijn we ook volop in gesprek met inwoners om die goed te actualiseren. En u bent ook natuurlijk welkom om daaraan deel te nemen.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester. Dan kijk ik even het Forum rond of er nog behoefte is aan een tweede termijn? Mijnheer Van Enk is aan het schrijven en was maar bij pagina 62. Nee? Mijnheer Weterings, u heeft het woord.

De heer Weterings: Voorzitter, ik zou eigenlijk heel kort willen reageren op de rookvrije generatie. Wij als partij staan daar ook wel achter, alleen zijn we ook heel blij met de rookvrije generatie voor mensen die wel graag nog een peuk willen roken. Dat zouden wij niet graag willen verbieden. Maar als je op school en dergelijke die zones instelt, daar hebben we alle begrip voor. Maar we zullen nooit de mensen die een peuk willen roken hun peukje willen ontnemen als het op een openbare plaats gebeurt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Dan kijk ik even rond. Dan heb ik geen vraag gehoord, alleen een mededeling. Dan gaat dit als besprekstuk naar de raad toe.

6. Sluiting

De voorzitter: En dan zie ik jullie allemaal dinsdag. Dank je wel en een fijne avond.